



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W SZCZECINIE

LSZ.411.3.3.2024

Pan
Adam Opatowicz
Dyrektor
Teatru Polskiego
ul. Swarżycza 5,
71-601 Szczecin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/001/LSZ – Działalność samorządowych instytucji kultury w województwie zachodniopomorskim

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Teatr Polski w Szczecinie ¹ , ul. Swarożycza 5, 71-601 Szczecin
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Opatowicz, Dyrektor Teatru ² od 6 września 1994 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja i funkcjonowanie samorządowej instytucji kultury. 2. Realizacja zadań statutowych. 3. Realizacja zamówień publicznych. 4. Gospodarowanie środkami finansowymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych ³) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miało to związek z badanymi zagadnieniami.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	1. Aleksandra Młynek, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/73/2024 z 12 kwietnia 2024 r. 2. Aneta Arczewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/75/2024 z 12 kwietnia 2024 r. 3. Izabela Kirysiuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/99/2024 z 27 maja 2024 r.

(akta kontroli str. 1-5)

¹ Dalej: Teatr lub Instytucja.

² Dalej: Dyrektor.

³ 12 września 2024 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Dyrektor podejmował działania dla zapewnienia prawidłowej organizacji i funkcjonowania Teatru, jednak nie zawsze były one skuteczne, rzetelne oraz zgodne z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa. W okresie objętym kontrolą, stosownie do zakresu działania określonego w statucie nadanym przez organizatora⁶, Teatr tworzył i upowszechniał sztukę teatralną, organizował przedsięwzięcia kulturalne oraz uzyskiwał przychody z wynajmu powierzchni scenicznej, gastronomicznej, pokoi gościnnych i sprzętu. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: nieuzyskania opinii organizatora przed nadaniem regulaminu organizacyjnego z 2017 r.; powierzenia głównemu księgowemu zadania zarządzania Teatrem; niezapewnienia rzetelnej informacji o liczbie zrealizowanych wydarzeń, sprzedanych biletów i wpływach z tytułu sprzedaży; niepublikowania w Biuletynie Informacji Publicznej⁷ informacji o naborze kandydatów na wolne stanowiska pracy; nieprzechowywania w aktach osobowych pracowników dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe; nieuzyskania akceptacji członka Zarządu Województwa przez Dyrektora w celu wzięcia udziału w wydarzeniu artystycznym; niewyceniania i nie wprowadzania nabytych przez Teatr dzieł oraz licencji do ewidencji księgowej jako wartości niematerialnych i prawnych; braku w umowach o dzieło z przeniesieniem autorskich praw majątkowych zawartych przez Teatr z własnym pracownikiem pól eksploatacji.

Teatr stosownie do zakresu działania określonego w statucie tworzył i upowszechniał sztukę teatralną. Składano w terminie sprawozdania i informacje z ilości wydarzeń i widzów, jednak sprawozdanie merytoryczne do organizatora za rok 2023 zostało sporządzone nierzetelnie tj. z podwójnym uwzględnieniem wejściówek i zaproszeń na wydarzenia. Oględziny przeprowadzone w toku kontroli NIK wykazały, że Instytucja była przygotowana do obsługi osób z niepełnosprawnością oraz osób w podeszłym wieku.

W badanym zakresie Teatr prawidłowo przeprowadzał proces przygotowania i zamieszczania dokumentacji związanej z udzielaniem zamówień publicznych na platformie przetargowej i w Biuletynie Zamówień Publicznych⁸. Wybór wykonawców w ramach udzielania zamówień publicznych w badanym zakresie został dokonany zgodnie z Regulaminem dokonywania zakupów poniżej progów UE i udzielania zamówień publicznych oraz przepisami Pzp. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: zamieszczenia nieprawidłowych kwot wypłaconych wykonawcom w dwóch ogłoszeniach o wykonaniu umowy; nieprawidłowych zapisów zawartych w treściach umów z wykonawcami, braku określenia maksymalnej łącznej kary umownej, sformułowania kar za opóźnienie ze strony wykonawcy zamiast za zwłokę, zwiększenia kwoty wynagrodzenia wykonawcy prawie dwukrotnie w odniesieniu do kwoty pierwotnej bez określenia w umowie jasnych zasad podstawy tej zmiany.

Teatr podejmował skuteczne działania zmierzające do pozyskania wsparcia ze źródeł zewnętrznych⁹, a dodatkowe środki finansowe pozyskiwał od organizatora w formie zwiększonej dotacji podmiotowej oraz dotacji celowej. W okresie objętym kontrolą uaktualniono Instrukcję Kasową, w której dostosowano do obowiązujących przepisów zapis dotyczący wysokości możliwych wpłat/wypłat gotówkowych na rzecz innego przedsiębiorcy. Dopuszczono do powstania zobowiązań wymagalnych, a niektóre

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Zachodniopomorski Urząd Marszałkowski

⁷ Dalej: BIP.

⁸ Dale: BZP.

⁹ Trzy umowy sponsoringu, dwie umowy dot. wymiany wzajemnych świadczeń, darowizna.

z przypadków nieterminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań skutkowałą koniecznością zapłaty odsetek z tytułu nieterminowych płatności w łącznej kwocie 4,3 tys. zł. Wystąpiły przypadki złożenia do organizatora oraz GUS nierzetelnych sprawozdań.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja i funkcjonowanie samorządowej instytucji kultury

Opis stanu faktycznego

Teatr został utworzony w 1949 r.¹¹ Od 1 stycznia 1999 r. stanowił samorządową instytucję kultury, której organizatorem było Województwo Zachodniopomorskie¹². Stosownie do postanowień statutu (obowiązującego w badanym okresie)¹³, rejonem działania Teatru była Rzeczpospolita Polska, w szczególności województwo zachodniopomorskie (§ 2 ust. 4)¹⁴, natomiast zakresem działania: tworzenie, upowszechnianie i ochrona dorobku kultury teatralnej, narodowej i światowej, w szczególności dyscyplin artystycznych związanych ze sztuką teatralną w dziedzinie: sztuki aktorskiej, reżyserii, scenografii, kompozycji, choreografii. Prowadzona działalność mogła obejmować także usługi: produkcji, naprawy i konserwacji dekoracji, kostiumów, rekwizytów i obuwia¹⁵; wypożyczania, najmu, dzierżawy i innych form użytkowania majątku; reklamy; edukacyjne i kulturalno-oświatowe oraz inne¹⁶.

(akta kontroli str. 10-19, 26-33)

1.1. Regulamin organizacyjny Teatru obowiązujący do 27 czerwca 2023 r.¹⁷ został nadany przed zasięgnięciem opinii organizatora, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Organizator oraz działające w Teatrze organizacje związkowe pozytywnie zaopiniowały projekt regulaminu organizacyjnego nadany przez Dyrektora w zarządzeniu Nr 07/0210/2023 z 28 czerwca 2023 r.¹⁸

(akta kontroli str. 44-56, 57-93)

Stosownie do treści regulaminów z 2017 r. i 2023 r., główny księgowy mógł zostać pełnomocnikiem Teatru uprawnionym do: dokonywania czynności prawnych w zakresie spraw należących do jego właściwości rzeczowej (do 27 czerwca 2023 r.) oraz działania w imieniu Teatru (od 28 czerwca 2023 r.). Według księgi rejestrowej (wpisy w dziale II. *Organizacja instytucji kultury* kolumna czwarta *Imię i nazwisko dyrektora instytucji kultury i jego zastępców lub oznaczenie osoby fizycznej lub prawnej, której powierzono zarządzanie instytucją kultury*, główny księgowy był

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki z 11 stycznia 1949 r. w sprawie utworzenia państwowego przedsiębiorstwa pod nazwą Państwowy Teatr Polski w Szczecinie. Od 1 stycznia 1977 r. Teatr prowadził działalność pod nazwą Teatr Polski w Szczecinie (zarządzenie Nr 41/76 Prezydenta Miasta Szczecina z 11 grudnia 1976 r.).

¹² Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wykazu instytucji kultury o charakterze regionalnym wpisanych do rejestrów prowadzonych przez wojewodów, podlegających przekazaniu do samorządów województw w celu ich prowadzenia, w ramach zadań własnych (Dz. U. Nr 148 poz. 971). Wpis do Rejestru Instytucji Kultury - RIK 5/99/WZ.

¹³ Załącznik do uchwały Nr XXXIII/524/18 r. Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 3625).

¹⁴ Działalność mogła być prowadzona także na innym obszarze, w ramach współpracy i wymiany kulturalnej z innymi ośrodkami kultury w kraju i za granicą (§ 2 ust. 5 statutu).

¹⁵ Środki z działalności mogły być wykorzystywane wyłącznie na działalność statutową Teatru (§ 6 ust. 2 statutu).

¹⁶ Z uwzględnieniem specyfiki i możliwości techniczno-organizacyjnych Teatru.

¹⁷ Zarządzenie Nr 14/0210/2017 Dyrektora z 22 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego, dalej: regulamin z 2017 r.

¹⁸ Dalej: regulamin organizacyjny z 2023 r.

osobą, której powierzono zarządzanie Instytucją, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 14-19, 45-55, 61-93)

1.2 Na podstawie decyzji Państwowej Służby Ochrony Zabytków z 15 lutego 1996 r. gmach łoży masońskiej „Trzech Cyrkli” stanowiący obiekt Teatru wraz z terenem ogrodów położonych przy ul. Swarożycza 5 w Szczecinie, wpisany został do rejestru zabytków¹⁹.

(akta kontroli str. 20-22)

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wyniosła według stanu na: 31 grudnia 2021 r. - 182,9 tys. zł (grunty), 1 279,9 tys. zł (budynki i budowle), 223,5 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 47 tys. zł (inne środki trwałe), 64 494,9 tys. zł (środki trwałe w budowie), 13 tys. zł (wartości niematerialne prawne); 31 grudnia 2022 r. - 182,9 tys. zł (grunty), 1 153,8 tys. zł (budynki i budowle), 142,9 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 102 tys. zł (inne środki trwałe), 141 095 tys. zł (środki trwałe w budowie), 1,5 tys. zł (wartości niematerialne prawne); 31 grudnia 2023 r. - 182,9 tys. zł (grunty), 165 983,1 tys. zł (budynki i budowle), 12 507,7 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 20,5 tys. zł (środki transportu), 2 720,1 tys. zł (inne środki trwałe), 23 tys. zł (wartości niematerialne prawne); 31 marca 2024 r. - 182,9 tys. zł (grunty), 164 920 tys. zł (budynki i budowle), 11 866,6 tys. zł (urządzenia techniczne i maszyny), 19,8 tys. zł (środki transportu), 2 570,7 tys. zł (inne środki trwałe), 20 tys. zł (wartości niematerialne prawne). Znaczny wzrost wartości środków trwałych²⁰ w 2023 r. w stosunku do roku 2022 związany był z zakończeniem prac inwestycyjnych i oddaniem budynku Teatru do użytkowania.

W badanym okresie Teatr realizował inwestycje dotyczące rozbudowy i modernizacji budynku Teatru, które zakończyły się w czerwcu 2023 r. W czasie trwania inwestycji Teatr funkcjonował w siedzibach tymczasowych i wynajmował przestrzeń na pracownie i magazyny oraz na działalność artystyczną²¹. Od czerwca 2023 r. Teatr prowadził swoją działalność w zmodernizowanym i rozbudowanym budynku przy ulicy Swarożycza 5. Budynek dysponował pięcioma salami widowiskowymi. Powierzchnia do działalności artystycznej/wystawienniczej²² wynosiła 4201,69 m² (sceny, widownie, zaplecza, pracownie, garderoby); powierzchnia magazynowa – 509,36 m²; powierzchnia biurowa – 270,93 m². Teatr dysponował przestrzenią magazynową na terenie miasta o powierzchni 0,0595 ha²³.

(akta kontroli str. 132, 471-485)

Teatr zakupił w 2020 r. oprogramowanie za kwotę 24,0 tys. zł brutto, w celu dokonywania rezerwacji i sprzedaży stacjonarnej i internetowej biletów, kontroli biletowej, zarządzania rezerwacją i sprzedażą oraz raportowania²⁴. Począwszy od 2021 r. dokonywano zapłaty wynagrodzenia wykonawcy za serwis oprogramowania, w tym za czynności i usługi wspomagające, w celu utrzymania oprogramowania w ciągłym działaniu i jak najwyższej jakości. Do 12 czerwca 2024 r. wydatki na ten cel wyniosły 62,7 tys. zł.

¹⁹ Nr rejestru: A 1300.

²⁰ Łączna wartość środków trwałych na 31 grudnia 2021 r. wynosiła 1 923 tys. zł; na 31 grudnia 2022 - 1 582 tys. zł; na 31 grudnia 2023 – 181 414 tys. zł;

²¹ Przestrzenie pracowni i magazynów o łącznej powierzchni 1 121,1 m², działalność artystyczna na trzech przestrzeniach: sala koncertowo-teatralna – 192 miejsca na widowni, sala kameralna – 150 miejsc na widowni oraz tymczasowa scena na Łasztowni – 568 miejsc na widowni.

²² Liczba miejsc na widowni – 252; 80; 512; 549; 112.

²³ Garaże przy ul. Kapitańskiej, pełniące funkcję magazynu dekoracji.

²⁴ Dalej: oprogramowanie do rezerwacji i sprzedaży biletów, kontroli biletowej, zarządzania rezerwacją i sprzedażą oraz raportowania, lub oprogramowanie.

Oprogramowanie nie zapewniało rzetelnej informacji o liczbie zrealizowanych wydarzeń i sprzedanych biletów oraz wpływach ze sprzedaży, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 326-348, 349-368, 369)

1.3. Zatrudnienie w Teatrze wynosiło według stanu na koniec:

- 2021 r.: 89 osób (83,5 etatu), w tym 41 pracowników artystycznych, 24 technicznych, 17 administracyjnych i siedmiu w obsłudze;
- 2022 r.: 86 osób (81,5 etatu), w tym 40 pracowników artystycznych, 23 technicznych, 16 administracyjnych i siedmiu w obsłudze;
- 2023 r.: 130 osób (119,5 etatu), w tym 50 pracowników artystycznych, 32 technicznych, 24 w administracji i 24 w obsłudze;
- 31 marca 2024 r.: 130 osób (120,75 etatu), w tym 49 pracowników artystycznych, 33 technicznych, 24 administracji oraz 24 w obsłudze.

Łączne wynagrodzenie z ww. tytułu wynosiło 20 876,9 tys. zł, w tym: 4 946,8 tys. zł (2021 r.), 5 607,6 tys. zł (2022 r.), 7 778 tys. zł (2023 r.) i 2 543,8 tys. zł (31 marca 2024 r.)²⁵.

(akta kontroli str. 491)

Liczba osób, z którymi Teatr zawarł umowy cywilnoprawne wynosiła: 36 w 2021 r., 28 w 2022 r., 100 w 2023 r. i 38 w 2024 r. (I kwartał), w tym z pracownikami Teatru odpowiednio: 10, trzy, 58 i 29.

Umowy cywilnoprawne z przeniesieniem autorskich praw majątkowych zawarto z: 53 osobami w 2021 r., 50 w 2022 r., 92 w 2023 r. i 61 w 2024 r. (I kwartał), w tym z pracownikami Teatru odpowiednio: pięcioma, trzema, siedmioma i dwoma.

Koszty wynagrodzeń wypłaconych na podstawie umów cywilnoprawnych wynosiły ogółem 4 436,5 tys. zł²⁶, tj.: 687,2 tys. zł w 2021 r. (w tym 113,4 tys. zł poniesione na rzecz pracowników), 888,9 tys. zł w 2022 r. (w tym 44,8 tys. zł), 1 976,8 tys. zł w 2023 r. (w tym 248,5 tys. zł) i 883,6 tys. zł w I kwartale 2024 r. (w tym 137,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 134-135)

Osoby, z którymi Teatr podpisał umowy cywilnoprawne wykonywały prace w ramach przygotowań do spektakli i ich realizacji (aktorzy, muzycy, wokaliści, kompozytorzy, choreografowie, reżyserzy, scenografowie). Pracownicy zatrudnieni w Teatrze na podstawie umów o pracę, w ramach umów cywilnoprawnych m.in. pełnili funkcję reżysera albo asystenta reżysera, przygotowywali i wykonywali aranżacje; obsługiwali sceny, wykonywali usługi garderobianej, biletera i szatniarza przy najmach oraz wydarzeniach zamkniętych.

(akta kontroli str. 504-571)

1.4. W latach 2021-2024 (do 31 marca) w Teatrze zatrudniono 61 pracowników, w tym 15 artystycznych i 46 do spraw administracyjnych, technicznych i obsługi. Zasady zatrudniania kandydatów na wolne stanowiska pracy nie zostały określone w wewnętrznym dokumencie Teatru.

Dyrektor wyjaśnił: *Teatr nie wdrożył wewnętrznych uregulowań w zakresie zatrudniania kandydatów na wolne stanowiska pracy, ponieważ rotacja na wszystkich stanowiskach (...) jest bardzo niewielka. Dyrektor zatrudniając nowych pracowników artystycznych do pracy, każdorazowo robi to poprzez wizytację danego aktora na granym przez niego spektaklu/lub wyszukuje aktorów w trakcie spektakli dyplomowych szkół aktorskich w kraju. Dobór kadry artystycznej każdorazowo więc*

²⁵ W tym: pracownicy artystyczni 2 429 tys. zł w 2021 r., 2 725,9 tys. zł w 2022 r., 3 569,5 tys. zł w 2023 r. i 1 073 tys. zł w 2024 r.; techniczni 1 121 tys. zł w 2021 r., 1 373 tys. zł w 2022 r., 1 997,6 tys. zł w 2023 r. i 663,7 tys. zł w 2024 r.; administracji 1 100 tys. zł w 2021 r., 1 192,5 tys. zł w 2022 r., 1 567 tys. zł w 2023 r. i 506 tys. zł w 2024 r.; obsługi 296 tys. zł w 2021 r., 316 tys. zł w 2022 r., 664 tys. zł w 2023 r. i 300,4 tys. zł w 2024 r.

²⁶ W tym koszty umów z przeniesieniem autorskich prawa majątkowych 3 312,2 tys. zł tj.: 407,4 tys. zł w 2021 r., 603,1 tys. zł w 2022 r., 1 500,9 tys. zł w 2023 r. i 800,8 tys. zł w I kwartale 2024 r.

opiera się o weryfikację umiejętności danego aktora. Nabór na wolne stanowiska techniczno-produkcyjne oraz administracyjne (...) rozpoczyna się od weryfikacji zasobów ludzkich (...) i możliwym przesunięciu zatrudnionego już pracownika na stanowisko wyższe (awans). Nabór zewnętrzny pracowników (...) odbywa się poprzez umieszczenie ogłoszeń wewnątrz jednostki jak również w social mediach. (...) Przy rozmowie kwalifikacyjnej (...) na stanowiskach rzemieślniczych badane są (...) faktyczne umiejętności np. szycie, czesanie, krojenie materiałów, obsługa narzędzi.

(akta kontroli str. 158-161, 210-213, 214-218)

Badanie prawidłowości procesu rekrutacji i zatrudnienia czterech pracowników na umowę o pracę²⁷ wykazało, że rekrutacja na wolne stanowiska pracy była prowadzona z pominięciem obowiązku publikacji informacji o naborach kandydatów do zatrudnienia w BIP, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W dokumentacji osobowej dwóch kandydatów do pracy nie były przechowywane świadectwa (dyplomy) ukończenia szkół lub inne dokumenty stwierdzające kwalifikacje zawodowe, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 162-165, 210-213, 214-218, 323-325)

1.5. - 1.6 W Teatrze nie określono zasad podejmowania dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innego podmiotu przez zatrudnionych pracowników artystycznych. Badanie siedmiu wniosków w sprawie wyrażenia zgody na podjęcie przez trzech pracowników artystycznych dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innych podmiotów²⁸ wykazało, że osoby te otrzymały zgodę Dyrektora.

(akta kontroli str. 6-9, 129, 137-138, 166-167)

W umowie organizatora z Dyrektorem w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Teatru z:

- 11 lipca 2017 r.²⁹, nie zostały określone zasady podejmowania przez Dyrektora działalności artystycznej w Teatrze, dodatkowego zatrudnienia lub zajęć na rzecz innych podmiotów;

- 31 sierpnia 2022 r.³⁰ Dyrektor zobowiązał się nie wykonywać zajęć mogących powodować podejrzenie o ich konkurencyjność wobec działalności prowadzonej przez instytucję, natomiast dodatkowe czynności o charakterze twórczym w kierowanym Teatrze, niezwiązane z zarządzaniem mogły być podejmowane, na wniosek Dyrektora i po uzyskaniu akceptacji członka Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego właściwego ds. kultury³¹.

(akta kontroli str. 34-37, 38-41)

Stosownie do ww. obowiązku, członek Zarządu Województwa wyraził zgodę na podjęcie przez Dyrektora dodatkowych czynności artystycznych w zakresie: reżyserii trzech spektakli teatralnych³²; przygotowania scenariusza do festiwalu³³ i pełnienia roli konferansjera oraz udziału w spektaklach teatralnych w roli aktora³⁴. W sprawie udziału w próbach i spektaklu „Trzecia połowa Krzysztofa Materny” w okresie od 24 do 28 października 2023 r., Dyrektor nie złożył wniosku i nie uzyskał akceptacji członka Zarządu Województwa, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli: str. 168-175, 225-234, 332-338)

²⁷ Pracownicy zatrudnieni w latach 2022-2024, w tym artystyczni (akta osobowe nr 98, 103), techniczni (akta osobowe nr 115, 124).

²⁸ 100% wniosków złożonych w latach 2021-2024 (do 21 maja) przez pracowników artystycznych lub inny podmiot.

²⁹ Załącznik do aktu powołania na stanowisko dyrektora w okresie od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2022 r.

³⁰ Umowa weszła w życie z dniem powołania na stanowisko dyrektora Teatru (od 1 września 2022 r.) i obowiązywać miała w okresie pełnienia tej funkcji, do 31 sierpnia 2027 r.

³¹ Dalej: członek Zarządu Województwa.

³² „Trzecia połowa Krzysztofa Materny”, „Sylwestrowa Rewia Kabaretowa”, „Kora – Dziecko słońca”. Okres wykonywania czynności nie został określony we wnioskach.

³³ Szczeciński Festiwal Bonhoeffera w okresie od 9 do 14 kwietnia 2024 r.

³⁴ W okresach: od 1 września 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r., od 1 listopada 2023 r. do 31 sierpnia 2024 r.

Działalność artystyczna Dyrektora realizowana poza siedzibą Teatru, tj. w teatrach w Krakowie, Białymstoku i Bydgoszczy³⁵ oraz w Operze na Zamku w Szczecinie³⁶, była wykonywana w dni wolne od pracy³⁷.

(akta kontroli: str. 6-9, 136)

1.7. W Teatrze nie podejmowano działań w celu pozyskania i współpracy z wolontariuszami.

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *Teatr (...) w okresie od 2021 r. do sierpnia 2023 r. prowadził działalność w ograniczonym zakresie w związku z procesem inwestycyjnym, w związku z tym nie podejmował działań mających na celu pozyskanie wolontariuszy. Od sierpnia 2023 r. do chwili obecnej Teatr (...) rozpoczął działalność w nowym obiekcie i w chwili obecnej organizuje prace posiadanego zespołu pracowników. W przyszłości myślimy o podjęciu współpracy z wolontariuszami.*

(akta kontroli str. 6-9, 129)

1.8 Teatr w okresie objętym kontrolą nie podejmował działań w celu pozyskiwania przychodów własnych, innych niż dotacja podmiotowa organizatora. Nie ubiegał się o udzielenie dofinansowania ze środków będących w dyspozycji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zastępca Dyrektora oświadczyła: *(...) w okresie rozbudowy Teatr Polski nie pozyskiwał finansowania zewnętrznego na działania instytucji kultury. Takie sytuacje miały miejsce przez rozbudową.*

Teatr w latach 2022 - 2024 pozyskał umowy sponsorskie, współpracy i darowizny na łączną kwotę 368,6 tys. zł.³⁸

Dyrektor Teatru 27 grudnia 2023 r. wprowadził Regulamin wynajmowania sal i wyposażenia Teatru Polskiego w Szczecinie w celu organizacji imprez³⁹ oraz Cennik wynajmowania sal i wyposażenia Teatru Polskiego w celu organizacji imprez⁴⁰.

Dyrektor wyjaśnił, że przed tą datą Teatr nie posiadał regulaminu wynajmowania sal i wyposażenia.

(akta kontroli str. 129, 396-406, 660-666, 667-668)

1.9 Wartość netto rzeczowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w Teatrze według stanu na 31 grudnia wynosiła w 2021 r. - 13 tys. zł; w 2022 r. - 1,5 tys. zł; w 2023 r. - 23 tys. zł oraz na 31 marca 2024 r. - 20 tys. zł.

(akta kontroli str. 471, 604-626)

Inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych przeprowadzono w dwóch terminach: do 25 września 2021 r.⁴¹ w zakresie majątku kabiny elektroakustycznej oraz do 30 listopada 2022 r.⁴² w zakresie pozostałych wartości niematerialnych i prawnych. Objęte inwentaryzacją wartości niematerialne i prawne, stanowiące licencje na oprogramowanie komputerowe były ujęte w księgach Teatru.

(akta kontroli str. 612-626)

W badanym okresie nie były przeprowadzane inwentaryzacje obowiązujących w Teatrze licencji zakupionych na potrzeby działalności artystycznej. Zakupione dzieła i licencje nie były wyceniane i wprowadzone do ewidencji księgowej wartości niematerialnych i prawnych, co opisano szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

³⁵ Odpowiednio spektakle: „Pani Pylńska i sekret Chopina” - 9 kwietnia 2022 r., 14 stycznia 2023 r.; „Jana Kaczmarka tivi de domo” - 23 kwietnia 2023 r.

³⁶ Koncert „Wielka sława to żart” - 27 stycznia 2024 r.

³⁷ Sobota, niedziela.

³⁸ Szerzej opisano w czwartym obszarze badań kontrolnych.

³⁹ Zarządzenie nr 19/0210/2023; Dalej: Regulamin wynajmowania sal i wyposażenia

⁴⁰ Zarządzenie nr 20/0210/2023; Dalej: Cennik wynajmowania sal i wyposażenia

⁴¹ Zarządzenie nr 02/0210/2021 z 27 maja 2021 r.

⁴² Zarządzenie nr 14/0210/2022 z 12 września 2022 r.

(akta kontroli str. 406, 489, 1493, 1550)

W latach 2021 - 2024 (I kwartał) zawarto łącznie 256 umów z przeniesieniem autorskich praw majątkowych, których ogólna wartość wyniosła 3 312 tys. zł., w tym 17 umów zawarto z pracownikami na kwotę 352,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 134)

Badanie ośmiu⁴³ umów o dzieło (z przeniesieniem praw autorskich) i dwóch umów licencyjnych w łącznej kwocie 202,3 tys. zł (6,1%) wykazało, że:

- przedmiotem ww. umów było: skomponowanie muzyki do akcji teatralnych, muzyki ilustracyjnej oraz pieśni, aranżacja utworów muzycznych, przygotowanie koncepcji choreografii, nagranie partii instrumentalnych do spektaklu, wyreżyserowanie oraz przygotowanie opracowania muzycznego do spektaklu, opracowanie linii melodycznej, udzielenie licencji niewyłącznej do utworów.

- w każdej z umów licencyjnych określono w sposób szczegółowy pola eksploatacji, m.in. w zakresie: wystawiania, utrwalania, zwielokrotniania, w celach promocyjnych i archiwalnych;

- umowy o dzieło zawarte z pracownikiem Teatru nie zawierały szczegółowego zakresu pól eksploatacji dzieła, tylko zapis o przeniesieniu na Zamawiającego wszelkich praw majątkowych, wynikających z wykonania dzieła będącego przedmiotem umowy co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*; pracownik nie miał w zakresie obowiązków zadań, będących przedmiotem zawartych umów o dzieło;

- umowy o dzieło zawarte z osobami nie będącymi pracownikami zawierały przeniesienie na Teatr wszystkich autorskich praw majątkowych na wyszczególnionych polach eksploatacji.

(akta kontroli str. 633-658, 715, 1493-1494, 1550)

Teatr nie posiadał wprowadzonych wewnętrznych procedur regulujących sposób nabywania oraz zbywania autorskich praw majątkowych i udzielania licencji.

Dział księgowości prowadził wykaz posiadanych dzieł i licencji do wystawiania spektakli i organizowanych wydarzeń zawierający umowy licencyjne ze wskazanym terminem ich zakończenia.

(akta kontroli str. 396-406, 632)

W Teatrze nie zostały wprowadzone wewnętrzne procedury regulujące sposób utrwalania, rozporządzania i korzystania z fonogramów lub wideogramów utworów lub ich artystycznych wykonania oraz tworzenia i eksploatacji utworów audiowizualnych. Dyrektor wyjaśnił: *Teatr rejestruje swoje przedstawienia i wydarzenia na płytach CD. Wszystkie nagrywane wydarzenia służą tylko (...) w celach archiwalnych i technicznych, nie są rozpowszechniane.*

(akta kontroli str. 1493-1494, 1550)

W Instytucji nie zostały wprowadzone wewnętrzne uregulowania dotyczące rozpowszechniania wizerunku pracowników artystycznych oraz wynagrodzenia za jego rozpowszechnianie. Dyrektor wyjaśnił: *Pracownicy artystyczni przy zawarciu umowy o prace podpisują oświadczenia w sprawie utrwalania, wykorzystania i upowszechniania wizerunku do celów służbowych (...). Oświadczenia znajdują się w dziale kadr.*

(akta kontroli str. 1493-1494, 1551-1553)

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym z 2023 r. w przypadku aktorów i adeptów (§ 27) mieli oni obowiązek uczestniczyć w nagraniach muzycznych niezbędnych do sztuki oraz w nagraniach w celach reklamowych; udziału w sesjach fotograficznych i filmowych, udostępniania głosu, wypowiedzi (m.in. w prasie, radio, telewizji,

⁴³ W tym: czterech umów o dzieło zawartych z pracownikiem Teatru oraz czterech umów o dzieło i dwóch umów licencyjnych zawartych z osobami, nie będącymi pracownikami Teatru.

Internecie, banerach, plakatach itp.) w celach archiwalnych oraz służących wszelkiej promocji i reklamie działalności statutowej Teatru z zastrzeżeniem, że takie wykorzystanie nie będzie naruszać dóbr osobistych aktora.

(akta kontroli str. 60-93)

1.10 W latach 2021-2024 w Teatrze przeprowadzonych zostało osiem kontroli, w których badaniem kontrolnym objęty został: projekt „Rozbudowa Teatru Polskiego w Szczecinie”⁴⁴; projekt „Modernizacja zabytkowego budynku Teatru Polskiego w Szczecinie wraz z niezbędną infrastrukturą”⁴⁵; stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny pomieszczeń, gospodarka odpadami oraz przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych⁴⁶; dokumentacja techniczna oraz wykonywanie kontroli i przeglądów okresowych obiektów budowlanych⁴⁷ oraz postępowanie z materiałami archiwalnymi wchodzącymi do państwowego zasobu archiwalnego i dokumentacją niearchiwalną⁴⁸. Zalecenie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Archiwum Państwowe w Szczecinie dotyczyło weryfikacji, w terminie o 31 grudnia 2024 r. tytułów i jednolitego rzeczowego wykazu akt oraz przekazania do archiwum zakładowego dokumentacji spraw zakończonych przechowywanej w komórkach organizacyjnych do 2020 r. włącznie. W pozostałych kontrolach nie sformułowano zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor wyjaśnił: (...) *trwają uzgodnienia z Archiwum Państwowym dotyczące skategoryzowania całości dokumentacji inwestycyjnej jako A. Jeśli archiwum przychyli się do wniosku Teatru całość zadań zostanie w tym zakresie zakończona. (...) w 2024 r. do archiwum zakładowego przyjęto 157 jednostek archiwalnych.*

(akta kontroli str. 176-178, 210-213, 214-218)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Regulamin z 2017 r. obowiązujący od 1 stycznia 2018 r. został nadany przez Dyrektora przed zasięgnięciem opinii organizatora.

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁴⁹, organizację wewnętrzną instytucji kultury określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora tej instytucji, po zasięgnięciu opinii organizatora oraz opinii działających w niej organizacji związkowych i stowarzyszeń twórców.

Opinia Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, o której mowa w uchwale Nr 208/18 w sprawie zaopiniowania projektu regulaminu organizacyjnego Teatru, wydana została 12 lutego 2018 r., tj. po upływie 42 dni od wejścia w życie regulaminu.

(akta kontroli str. 44-56)

Dyrektor wyjaśnił: *Wprowadzenie regulaminu organizacyjnego przed terminem wpływu opinii od organizatora jest (...) błędem ludzkim. 17 października 2017 r. na długotrwałe zwolnienie lekarskie przeszła sekretarka dyrekcji, w której zakresie obowiązków jest tworzenie zarządzeń. Jej zadania zostały przekazane p. (...). Nawał obowiązków spowodował zbyt wczesne wprowadzenie regulaminu (...) w życie. (...) przedłożony regulamin (...) otrzymał w dniu wprowadzenia pozytywną opinię związków zawodowych, jak również, późniejszą pozytywną opinię organizatora.*

(akta kontroli str. 210-211, 214-215)

⁴⁴ Kontrole przeprowadzone przez Izbę Kontroli Skarbowej (w 2021 r. i 2023 r.) i organizatora (w 2021 r. i 2023 r.).

⁴⁵ Kontrola przeprowadzona w 2023 r. przez organizatora.

⁴⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 700. Kontrola przeprowadzona w 2023 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

⁴⁷ Kontrola przeprowadzona w 2023 r. przez organizatora.

⁴⁸ Sprawa znak: OKN.421.35.2023.

⁴⁹ Dz. u. z 2024 r. poz. 87; dalej: ustawa o działalności kulturalnej.

2. Pracownikowi pełniącemu funkcję głównego księgowego powierzono zadanie zarządzania Teatrem, pomimo że zakres obowiązków i odpowiedzialności głównego księgowego określony w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁰ nie obejmuje zarządzania instytucją.

Na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, kierownik jednostki powierza głównemu księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Według księgi rejestrowej Teatru (wpisy w dziale II. *Organizacja instytucji kultury*, kolumna czwarta *Imię i nazwisko dyrektora instytucji kultury i jego zastępców lub oznaczenie osoby fizycznej lub prawnej, której powierzono zarządzanie instytucją kultury*, o nr: 20 z 10 maja 2021 r. oraz 23 z 10 lipca 2023 r.) główny księgowy jest osobą, której powierzono zarządzanie instytucją. Obowiązek zastępowania Dyrektora i zastępcy Dyrektora w kierowaniu Teatrem określony został także w zakresie czynności, obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności głównego księgowego (część H. *Obowiązki i uprawnienia wynikające z zarządzania instytucją kultury*)⁵¹. W regulaminie z 2017 r. obowiązującym do 27 czerwca 2023 r. główny księgowy mógł zostać pełnomocnikiem Teatru uprawnionym do dokonywania czynności prawnych w zakresie spraw należących do jego właściwości rzeczowej⁵² (§ 29 ust. 1). Od 28 czerwca 2023 r., na podstawie regulaminu z 2023 r. obowiązki Dyrektora i jego zastępcy⁵³, wykonywać mogła główna księgowa lub inna upoważniona osoba (§ 5 ust. 4).

(akta kontroli str. 14-19, 30-33, 34-37, 38-41, 44-55, 60-93.)

Dyrektor wyjaśnił: *Zgodnie z powierzonym głównej księgowej zakresem obowiązków pełni ona zastępstwo w kierowaniu jednostką w momencie nieobecności Dyrektora i zastępcy Dyrektora (...). Uprawnienie to zostało potwierdzone (...) w regulaminie organizacyjnym oraz odpowiednim wpisem do Rejestru Instytucji Kultury.*

(akta kontroli str. 210-211, 214)

NIK stwierdza, że na podstawie § 8 statutu Teatru, Teatrem kierować powinien dyrektor przy pomocy zastępcy dyrektora, w tym: zarządzać całokształtem jego działalności; reprezentować go na zewnątrz; czuwać nad mieniem i być za nie odpowiedzialnym. Dyrektor był uprawniony jednoosobowo do składania za Teatr oświadczeń woli, także w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych. Do 31 sierpnia 2022 r., na podstawie dokumentu z 11 lipca 2017 r. w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Teatru oraz programu działania instytucji⁵⁴, w razie nieobecności dyrektora lub czasowej niemożności wykonywania przez niego obowiązków, działalnością Teatru kierować miał i reprezentować go na zewnątrz zastępca, w granicach udzielonego mu upoważnienia. Od 1 września 2022 r., na podstawie § 2 ust. 4 umowy organizatora z Dyrektorem z 31 sierpnia 2022 r.⁵⁵ był to zastępca lub wskazana przez dyrektora inna osoba.

⁵⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270; dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁵¹ Załącznik do umowy o pracę z 28 kwietnia 2023 r.

⁵² Tj.: organizowanie obsługi finansowo-księgowej; opracowanie planów i sprawozdań finansowych; opracowanie instrukcji obiegu dokumentów; kontrola wewnętrzna w zakresie: gospodarki materiałowej, prawidłowości rozliczeń rachunkowych, finansowej zasadności ponoszonych wydatków, zgodności rozliczeń z obowiązującym prawem; informowanie Dyrektora Teatru o wynikach finansowych, nieprawidłowościach i zagrożeniach finansowych; poszukiwanie źródeł oszczędności i racjonalizacja wydatków; odpowiedzialność za gospodarkę finansową Teatru.

⁵³ W przypadku nieobecności w pracy lub braku możliwości pełnienia obowiązków służbowych.

⁵⁴ Załącznik nr 1 do umowy organizatora z Dyrektorem z 11 lipca 2017 r. część 2. pkt 2).

⁵⁵ W sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Teatru oraz programu działania instytucji.

3. Nie podejmowano skutecznych działań w celu zapewnienia rzetelnej informacji sprawozdawczej o liczbie zrealizowanych wydarzeń, sprzedanych biletów i wpływach z tytułu sprzedaży, wytwarzanej z użyciem oprogramowania do rezerwacji i sprzedaży biletów, kontroli biletowej, zarządzania rezerwacją i sprzedażą oraz raportowania.

Na podstawie umowy dotyczącej serwisu ww. oprogramowania⁵⁶, część 4. Zakres serwisu pkt 3. i 11., Teatr zobowiązany był powiadamiać niezwłocznie wykonawcę o wszelkich błędach lub wadach oprogramowania. Serwis obejmować miał m.in. dostarczanie kopii oprogramowania z uaktualnieniami zawierającymi bieżące poprawki oraz poprawianie błędów, w tym uniemożliwiających sporządzanie dokumentów o charakterze rozliczeniowym i sprawozdawczym (część 4. pkt 1. i 9. umowy).

W badaniu kontrolnym raportów frekwencji wytworzonych z użyciem ww. oprogramowania i sprawozdań merytorycznych przedłożonych organizatorowi za lata 2021-2023, stwierdzono różnice w liczbie wydarzeń zrealizowanych i sprzedanych biletów. Według raportu frekwencji za:

- 2021 rok, liczba zrealizowanych wydarzeń i sprzedanych biletów wyniosła 189 i 23 064; w sprawozdaniu do organizatora było to odpowiednio o cztery wydarzenia i 216 biletów mniej⁵⁷;

- 2022 rok, w Teatrze odbyły się 233 wydarzenia, a liczba sprzedanych biletów wyniosła 31 497; w sprawozdaniu było to 15 spektakli i 81 biletów mniej⁵⁸;

- 2023 rok, liczba wydarzeń wynosiła 270, sprzedanych biletów 63 225; w sprawozdaniu było to odpowiednio o dwa przedstawienia mniej i 52 bilety więcej⁵⁹.

Stwierdzone rozbieżności w raportach frekwencji dotyczyły także liczby wydarzeń zrealizowanych i wynikającej z rocznego podsumowania. Przykładowo, w: 2021 r. zrealizowano 189 przedsięwzięć z frekwencją 1% i powyżej, w rocznym podsumowaniu było to 212 (w tym wydarzenia z frekwencją 0%); w 2022 r. przeprowadzono 233 wydarzenia z frekwencją 1% i powyżej, w rocznym podsumowaniu było to 240 (w tym frekwencja 0%); w 2023 r. przedsięwzięcie pt. „Spotkanie autorskie z Jarosławem Mikołajewskim” zorganizowane 29 października o godz. 16:00 występowało dwukrotnie; do 23 kwietnia 2024 r. liczba 161 przedsięwzięć z frekwencją 1% i powyżej była różna od liczby 168 wydarzeń w podsumowaniu spektakli, która uwzględniała przedstawienia z frekwencją 0% oraz przedsięwzięcie „Sztuka zaangażowania. Dyskusja panelowa”, które w zestawieniu wydarzeń zrealizowanych występowało dwukrotnie, w tej samej dacie i godzinie (12 kwietnia, godz. 19:00).

(akta kontroli str. 179-209, 326, 332-348)

W sprawie stwierdzonych różnic w liczbie wydarzeń i sprzedanych biletów oraz nierzetelnej informacji sprawozdawczej w raportach frekwencji Dyrektor wyjaśnił: *Różnica w liczbach sprzedanych biletów i wydarzeń zrealizowanych (...) z raportami frekwencji i sprawozdaniami merytorycznymi przedłożonymi organizatorowi spowodowana jest wykazaniem w raportach (...) odwołanych spektakli, zmianami scen w trakcie sprzedaży biletów (podwojeniem spektakli) oraz sprzedażą biletów na obce spektakle (...). Odwołane z powodu pandemii spektakle w raportach (...) wykazane są z wartością 0. A także niektóre z liczbą widzów oraz ilością spektakli. (...) W związku z trudną sytuacją finansową staraliśmy się przenosić jak największą*

⁵⁶ Załącznik C do umowy głównej z 1 listopada 2020 r. na dostawę, instalację, konfigurację i uruchomienie oprogramowania i sprzętu do wykonania rezerwacji stacjonarnej i internetowej oraz sprzedaży biletów, kontroli biletowej, zarządzania rezerwacją i sprzedażą, raportowania. Umowa na serwis oprogramowania została zawarta na czas nieokreślony.

⁵⁷ 185 wydarzeń, 22 848 sprzedanych biletów.

⁵⁸ 218 wydarzeń, 31 416 sprzedanych biletów.

⁵⁹ 268 wydarzeń, 63 277 sprzedanych biletów.

ilość widzów na inne spektakle. Z tego tytułu na niektórych przedstawieniach zostały wartości, bo widzowie otrzymali zaproszenia na spektakle, a także mała ilość biletów w ogóle nie została zwrócona. W raportach wydarzeń występują dwukrotnie te same przedstawienia z tą samą datą i godziną. Jest to jeden spektakl, który został przeniesiony w trakcie sprzedaży na inną scenę. Trudno jest spiąć te dwie sprzedaży w jedną, gdyż widownia na każdą ze scen jest inna. Podstawę informacji sprzedażowych stanowią zestawienia z raportów dziennych kasy biletowej wykonywanych na potrzebę obliczenia tantiem.

W sprawie działań podejmowanych w celu realizacji umowy na serwis oprogramowania Dyrektor wyjaśnił: Teatr podejmuje działania w celu realizacji umowy w następujący sposób: aktualizacje, które są raz na parę miesięcy; wsparcie polegające na pomocy przy użytkowaniu programu (wy tłumaczenie co wykazuje ...) raport, (...) wskazanie gdzie można znaleźć szukane dane w raportach lub jak sprawdzić (...) informacje odnośnie rezerwacji czy sprzedaży (...); wsparcie techniczne w nagłych przypadkach (...) i usuwanie bieżących błędów. Aktualizacje dotyczą nowych funkcjonalności bądź modyfikacji już istniejących (...) lub jeśli trzeba wprowadzić nowe sale (...). Zgłoszenia są wysyłane mailowo lub telefonicznie. Wsparcie (...) odbywa się (...) telefonicznie lub za pomocą smsów (...). Dzięki tej formie problemy usuwane są od ręki, a Teatr nie zostaje narażony na żadne straty z tym związane i nie zakłóca to ciągłości sprzedaży biletów.

(akta kontroli str. 396-399, 486)

4. Informacje o naborze czterech kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Teatrze nie zostały opublikowane w BIP.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁶⁰, podmiot reprezentujący jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego ma obowiązek udostępniania w BIP informacji publicznej, w tym m.in. o naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska (art. 6 ust. 1 pkt 3 lit. g uodip).

Informacje o naborze kandydatów do zatrudnienia na stanowisko: aktor, specjalista ds. festiwali, rzemieślnik teatralny (krawiec / krawcowa) oraz montażysta dekoracji, nie zostały opublikowane w BIP. W przypadku: dwóch zatrudnionych pracowników artystycznych⁶¹ informacje w sprawie naboru nie zostały w ogóle opublikowane; dwóch pracowników ds. technicznych i obsługi⁶² informacje opublikowano wyłącznie w serwisie internetowym Facebook Teatru.

(akta kontroli str. 160-161, 162-165)

Dyrektor wyjaśnił: *Brak umieszczania ogłoszeń na BIP wynika z błędu ludzkiego. Pracownik zajmujący się publikacjami w Biuletynie (...) 18 kwietnia 2024 r. odbył szkolenie (...) z ww. zakresu. W chwili obecnej BIP Teatru (...) podłączeniu pod bip.gov.pl i zaraz po zakończeniu prac wszelkie dane zostaną uzupełnione.*

(akta kontroli str., 211, 215)

5. W dokumentacji osobowej dwóch pracowników nie były przechowywane świadectwa (dyplomy) ukończenia szkół lub inne dokumenty stwierdzające kwalifikacje zawodowe.

Na podstawie § 5 ust. 1 regulaminu pracy wprowadzonego zarządzeniem Nr 05/0210/2017 Dyrektora Teatru z 2 maja 2017 r., dokumentacja osobowa kandydata do pracy powinna obejmować: świadectwo (dyplom) ukończenia szkoły lub inny dokument stwierdzający kwalifikacje zawodowe, świadectwa pracy

⁶⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 902; dalej: uodip.

⁶¹ Akta osobowe: 98, 103.

⁶² Akta osobowe: 115, 124.

z poprzednich miejsc zatrudnienia, kwestionariusz osobowy, dokumenty (uprawnienia, świadectwa kwalifikacji) wymagane na danym stanowisku pracy.

Według stanu na 14 maja 2024 r., w aktach osobowych pracowników zatrudnionych na stanowiskach: aktor⁶³ (od 1 lutego 2022 r.) oraz specjalista ds. festiwali⁶⁴ (od 4 lipca 2023 r.) nie były przechowywane dokumenty potwierdzające ukończenie szkół wymienionych w kwestionariuszach osobowych oraz posiadanie kwalifikacji zawodowych.

(akta kontroli str. 94-106, 162-165)

Dyrektor wyjaśnił: *Brak wpięcia dyplomów do akt osobowych wynika z błędu ludzkiego, który został niezwłocznie naprawiony.*

(akta kontroli str. 210-213, 214-218)

6. Dodatkowe czynności Dyrektora o charakterze artystycznym, polegające na udziale w roli aktora w próbach i wydarzeniu pt. „Trzecia połowa Krzysztofa Materny” były wykonywane z pominięciem obowiązku otrzymania zgody organizatora.

Na podstawie § 3 ust. 4 umowy z 31 sierpnia 2022 r. w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności Teatru oraz programu działania⁶⁵ Dyrektor, w okresie zajmowanego stanowiska, może podejmować dodatkowe czynności o charakterze twórczym w kierowanej przez siebie instytucji, niezwiązane z zarządzaniem po uzyskaniu akceptacji członka Zarządu Województwa, na podstawie złożonego wniosku.

Według okólnika 74/0211/18.10.2023, raportu z prób teatralnych i raportu frekwencji, w obsadzie wydarzenia „Trzecia połowa Krzysztofa Materny”, którego organizacją była przygotowywana od 24 października 2023 r. i została zrealizowana 28 października 2023 r., Dyrektor brał udział w wydarzeniu w roli aktora⁶⁶.

W 2023 r. Dyrektor otrzymał akceptację członka Zarządu Województwa na udział w roli aktora w wydarzeniach artystycznych znajdujących się w repertuarze Teatru w okresach: 1 marzec - 31 sierpień⁶⁷ oraz 1 listopad 2023 r. – 30 kwiecień 2024 r.⁶⁸, tj. nie obejmujących okresu od 24 do 28 października 2023 r., w którym wydarzenie było przygotowywane i zostało zrealizowane.

(akta kontroli str. 6-9, 134-135, 168-169, 173-175)

Dyrektor wyjaśnił: (...) *w tym wydarzeniu pełniłem rolę reżysera, na którą otrzymałem zgodę członka Zarządu. Za rolę aktora nie otrzymałem gratyfikacji finansowej.*

NIK stwierdza, że stosownie do treści ww. umowy, zgodę organizatora (akceptację członka Zarządu Województwa) na podejmowanie dodatkowych czynności artystycznych należało uzyskać w każdym przypadku, tj. bez względu, czy ich wykonywanie odbywało się za dodatkowym wynagrodzeniem czy bez uposażenia.

(akta kontroli str. 210-213, 214-218, 225-234, 396-406, 486-489)

7. Nabyte przez Teatr dzieła oraz licencje nie zostały wycenione i wprowadzone do ewidencji księgowej jako wartości niematerialne i prawne oraz nie dokonywano ich inwentaryzacji. Ponadto badanie 10 umów⁶⁹, w ramach których Instytucja nabyła prawa autorskie majątkowe (wykorzystywane przez Instytucję przez okres dłuższy niż

⁶³ Akta osobowe 98.

⁶⁴ Akta osobowe 103.

⁶⁵ Umowa zawarta przez organizatora z Dyrektorem.

⁶⁶ Dodatkowe czynności artystyczne obejmowały także reżyserię wydarzenia, na którą członek Zarządu wyraził zgodę, po rozpatrzeniu wniosku z 23 października 2023 r.

⁶⁷ W odpowiedzi na wniosek z 16 lutego 2023 r.

⁶⁸ W odpowiedzi na wniosek z 23 października 2023 r.

⁶⁹ Umowa 28/2021/UD/KG na kwotę 15 tys. zł; 49/KPA/UoD/22/AK na kwotę 30 tys. zł; 96/KPA/UoD/22/AK na kwotę 27 tys. zł; 15/K/UoD/23/AP na kwotę 12 tys. zł; 56/KPA/UL/23/AK na kwotę 20 tys. zł; 6/K/UoD/23/MG na kwotę 8 tys. zł; 203/DL/UL/23/DF na kwotę 10 tys. zł; 1/KPA/UoD/24/AK na kwotę 10 tys. zł; 1/K/UoD/24/MG na kwotę 55 tys. zł; 4a/K/UoD/24/MG na kwotę 15 tys. zł.

rok) nie były wyceniane, w konsekwencji nie ujmowano ich w ww. ewidencji oraz nie inwentaryzowano.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 lit. a ustawy z 29 września 1994 r.⁷⁰ o rachunkowości przez wartości niematerialne i prawne rozumie się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje i koncesje, z zastrzeżeniem inwestycji. Zgodnie z art. 1 ust. 1 i ust. 2 pkt 7 i 8 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych⁷¹, przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór). W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory muzyczne i słowno-muzyczne oraz sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne.

(akta kontroli str. 396-406, 486-489, 632-658)

Dyrektor wyjaśnił: (...) *stan posiadanych przez Teatr dzieł i licencji weryfikowany jest poprzez prowadzony przez dział księgowości wykaz zawierający wszelkie umowy licencyjne.*

(akta kontroli str. 632, 1493-1494, 1550-1551)

8. Analiza wszystkich czterech zbadanych umów o dzieło zawartych przez Teatr z własnym pracownikiem⁷² z przeniesieniem autorskich praw majątkowych (na łączną kwotę wynagrodzenia 50,3 tys. zł), wykazała brak określenia w ww. umowach pól eksploatacji.

Zgodnie z art. 41 ust. 2 ustawy o prawach autorskich zapisy o ich przeniesieniu powinny obejmować wyraźnie w umowie wymienione pola eksploatacji. Przez pola eksploatacji rozumie się poszczególne sposoby korzystania z utworu (dzieła), a przykładowy katalog pól eksploatacji został zawarty w art. 50 ww. ustawy. Dopelnienie wymogu określenia pól eksploatacji decyduje o treści zawartej umowy, jej zakresie przedmiotowym oraz o tym, jakie prawa autorskie zostały faktycznie przeniesione.

(akta kontroli str. 633, 639, 643, 658)

Dyrektor wyjaśnił: *W umowach o dzieło zawarliśmy § 2 pkt. 1 wykonawca przenosi na zamawiającego wszelkie prawa majątkowe, wynikające z wykonania dzieła. Uznaliśmy, że ten paragraf zawiera w sobie wszystkie możliwe pola eksploatacyjne. Przy podpisywaniu następnych umów ten punkt zostanie rozszerzony o wyszczególnienie pól eksploatacyjnych.*

(akta kontroli str. 1493-1494, 1550-1551)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Dyrektor podejmował działania dla zapewnienia prawidłowej organizacji i funkcjonowania Teatru, jednak nie zawsze były one skuteczne, rzetelne oraz zgodne z regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa.

Dyrektor nie zasięgnął opinii organizatora przed nadaniem regulaminu organizacyjnego z 2017 r. Głównemu księgowemu powierzono zadanie zarządzania Teatrem, tj. w zakresie przekraczającym obowiązki i odpowiedzialność określone w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Oprogramowanie wykorzystywane w celu rezerwacji i sprzedaży biletów oraz zarządzania tymi procesami, kontroli biletowej i raportowania nie zapewniało rzetelnej informacji sprawozdawczej o liczbie zrealizowanych wydarzeń, sprzedanych biletów i wpływach z tytułu sprzedaży. Teatr,

⁷⁰ Dz.U. z 2023 poz. 120; dalej: ustawa o rachunkowości.

⁷¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 2509; dalej: ustawa o prawach autorskich.

⁷² Nr 28/2021/UD/KG na kwotę 15,1 tys. zł; 15/K/UoD/23/AP na kwotę 12,2 tys. zł; 6/K/UoD/23/MG na kwotę 8 tys. zł; 4a/K/UoD/24/MG na kwotę 15 tys. zł.

pomimo dokonywanych wydatków za serwis oprogramowania, nie zapewnił dostarczenia przez wykonawcę bieżących poprawek i usunięcia błędów, w wyniku których dokumenty sprawozdawcze (raporty frekwencji) zawierały nieprawidłowe dane. Informacje o naborze kandydatów na wolne stanowiska pracy nie były publikowane w BIP. W aktach osobowych nie przechowywano dyplomów ukończenia szkół potwierdzających kwalifikacje zawodowe zatrudnionych pracowników. Dyrektor, z naruszeniem postanowień umowy zawartej z organizatorem, brał udział w przygotowaniach i zorganizowanym wydarzeniu artystycznym, bez uzyskania akceptacji członka Zarządu Województwa. Nabyte w Teatrze dzieła oraz licencje nie zostały wycenione i wprowadzone do ewidencji księgowej jako wartości niematerialne i prawne. Umowy o dzieło z przeniesieniem autorskich praw majątkowych zawartych przez Teatr z własnym pracownikiem nie zawierały pól eksploatacji.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Realizacja zadań statutowych

2.1 W latach 2021-2023, stosownie do zakresu działalności określonego w statucie, Teatr realizował przedsięwzięcia kulturalne, w tym spektakle, musicale, koncerty, wieczory autorskie i debatę, w łącznej liczbie 671 wydarzeń⁷³ dla 120 543 widzów⁷⁴. W działalności prowadzonej poza siedzibą, Teatr przeprowadził lekcje teatralne dla 800 uczniów szkół w Szczecinie oraz spektakle w miejscowościach województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego⁷⁵. Prowadzona działalność obejmowała także: udział w akcji charytatywnej „Iskierka Radości” oraz ogólnopolskiej akcji „Weekend Seniora z Kulturą”; współpracę przy warsztatach kreatywnych dla młodzieży w ramach projektu „Sztuka na receptę”; organizację wystaw teatralnych i wydawnictw (płyty, album) oraz współorganizację debaty pisma „Świat biznesu”.

W ramach działalności statutowej o charakterze innym niż kulturalny, Teatr organizował studenckie praktyki zawodowe w ramach wydarzenia „Rodzice na widowni, dzieci na warsztatach”⁷⁶. Podczas nieodpłatnych zajęć warsztatowych studentów pedagogiki przedszkolnej, wczesnoszkolnej i opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w wieku od pięciu do 10 lat, zapewniona została rodzicom możliwość korzystania z oferty kulturalnej Teatru⁷⁷. Działalność Teatru obejmowała także wynajem powierzchni scenicznej, gastronomicznej, pokoi gościnnych i sprzętu.

Efektywność prowadzonej działalności nie była przedmiotem badań w Teatrze.

Frekwencja w wydarzeniach organizowanych w czasie rozbudowy Teatru (do 30 maja 2023 r.) w wynajmowanych pomieszczeniach zapewniających 180, 192 i 568 miejsc na widowniach⁷⁸ wynosiła: od 76% do 104% w 2021 r.; od 58% do 84% w 2022 r.; od 68% do 92% w 2023 r. Od 1 sierpnia 2023 r., po rozpoczęciu działalności w zmodernizowanej i nowo wybudowanej części Teatru, frekwencja w wydarzeniach, które odbywały się w pięciu scenach teatralnych z liczbą 80, 112, 236, 508 i 549⁷⁹ miejsc na widowniach wynosiła od 84% do 106%.

W sprawie frekwencji przewyższającej 100% Dyrektor wyjaśnił: *W 2021 r. Teatr pracował w reżimie sanitarnym. Liczba widzów na widowniach była ograniczona do 30%, 50%, 75% (...). Do ilości widzów nie zaliczało się osób zaszczepionych. Widzowie legitymowali się certyfikatem szczepień co zwiększyło liczbę (...) na widowni w okresie ograniczeń. Frekwencja została obliczona zgodnie z obowiązującym ograniczeniem, a większa liczba osób z certyfikatami na widowni*

⁷³ 185 w 2021 r.; 218 w 2022 r.; 268 w 2023 r., według sprawozdań merytorycznych przedłożonych organizatorowi.

⁷⁴ 23 647 w 2021 r.; 31 771 w 2022 r.; 65 125 w 2023 r., według sprawozdań merytorycznych przedłożonych organizatorowi.

⁷⁵ Międzyzdroje, Prztyoczna.

⁷⁶ Na podstawie porozumienia z uczelnią zawodową z 30 czerwca 2023 r.

⁷⁷ W okresie od października do grudnia 2023 r. z zajęć skorzystało 80 dzieci.

⁷⁸ Łącznie 940.

⁷⁹ Łącznie 1 485.

zwiększyła frekwencję w (...). Na scenie (...) sprzedawane były dostawki, które zwiększyły frekwencję w 2023 r., z uwagi na duże zainteresowanie widzów.

(akta kontroli str. 6-9, 130-133, 147-157, 179-209, 396-470, 486-489)

Wystąpiła różnica pomiędzy liczbą widzów wykazaną w sprawozdaniu merytorycznym za 2023 r. (65 125) a sprawozdaniem GUS z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01 [...]*, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 179-209, 396-470, 486-489, 631)

2.2. Czynniki negatywne, które miały wpływ na zakres i efektywność prowadzonej działalności merytorycznej były związane z ograniczeniami spowodowanymi epidemią COVID-19 oraz rozbudową Teatru, który w okresie od 2021 r. do sierpnia 2023 r. prowadził działalność poza siedzibą, w innych lokalizacjach.

W sprawie działań podejmowanych w celu ograniczenia wpływu ww. czynników na działalność Teatru, Dyrektor wyjaśnił: (...) *staraliśmy się w tym czasie podejmować szereg działań marketingowych celem wypełniania widowni. (...) frekwencja widzów na spektaklu ma wpływ na jego dalszą eksploatację – stosuje się dwa rozwiązania: albo chwilowo nie umieszcza danego tytułu w repertuarze, aby powrócić z nim za jakiś czas, albo ściąga spektakl z afisza.*

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *Pozyskalismy wsparcie z programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w 2020 r. pn. „Wsparcie finansowe jednostek prowadzących działalność kulturalną w dziedzinie teatru, muzyki lub tańca ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19”. W roku 2020 skorzystaliśmy (...) z możliwości przesunięcia wpłat składek ZUS za okres trzech miesięcy.*

(akta kontroli str. 6-9, 130-131, 134-135, 210-213, 214-218)

2.3. W latach 2021-2023 Teatr kontynuował realizację inwestycji polegającej na rozbudowie siedziby Teatru i modernizacji zabytkowego budynku dotychczasowej siedziby Teatru. W 2008 r., Dyrektor Teatru podjął działania zmierzające do wykonania projektu dokumentacji technicznej modernizacji i restauracji budynku Teatru. W 2010 r. zawarto umowę ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich w celu przeprowadzenia konkursu na opracowanie architektoniczno-urbanistycznej koncepcji rozbudowy Teatru, w 2011 r. zawarto umowę ze zwycięzcą konkursu. W latach 2012-2013 zawarto umowę na przygotowanie projektu budowlanego oraz złożono wniosek o dofinansowanie z RPO WZ. W 2014 r. zawarto umowę na wykonanie projektu wykonawczego. W 2017 r. opracowano wstępny harmonogram realizacji inwestycji wraz z zestawieniem kosztorysów inwestorskich przez Wydział Inwestycji i Nieruchomości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, który nadzorował realizację inwestycji. Inwestycje pn. *Rozbudowa Teatru Polskiego w Szczecinie w ramach RPO WZ i Modernizacja zabytkowego budynku Teatru Polskiego w Szczecinie wraz z niezbędną infrastrukturą* ujęto w wieloletniej prognozie finansowej Województwa Zachodniopomorskiego⁸⁰. Obydwie inwestycje zostały zrealizowane i oddane do użytku w 2023 r. Przebudowa budynku zabytkowego o powierzchni użytkowej 2 563,51 m² obejmowała przywrócenie pierwotnego wyglądu oraz zmiany funkcjonalne w rozkładzie pomieszczeń na parterze i drugim piętrze. Rozbudowana część o powierzchni użytkowej 5 385,44 m² została wpisana w istniejącą rzeźbę terenu (skarpe) i powiązana funkcjonalnie z budynkiem zabytkowym. W nowej części powstały trzy sale teatralne z zapleczem technicznym oraz zespół pomieszczeń obsługi spektaklu. Po rozbudowie możliwość jednoczesnego pobytu w obydwu budynkach zwiększyła się do 800 osób⁸¹.

⁸⁰ Uchwała nr XII/160/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/326/17 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego.

⁸¹ Raport końcowy, Rozbudowa Teatru Polskiego w Szczecinie, Szczecin, maj 2023.

2.4. Siedziba Teatru mieściła się w dwóch budynkach: nowym i zmodernizowanym zabytkowym, które oddano do użytku w 2023 r. Na podstawie oględzin⁸² stwierdzono, że zarówno na zewnątrz, jak i wewnątrz budynków brak było barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnością ruchową, osób w podeszłym wieku lub rodzin z małymi dziećmi. W budynkach brak było progów utrudniających poruszanie się. Wejście do budynku zabytkowego było wyposażone w podjazd, a progi schodów były oznaczone kontrastowym kolorem oraz wejście na schody dodatkowo kolorowymi wypukłymi elementami. Przy budynku zabytkowym znajdował się parking z trzema miejscami parkingowymi dla osób niepełnosprawnych. Budynki Teatru były wyposażone w windy (jedna w budynku nowym i jedna w budynku zabytkowym). Siedziba Teatru była wyposażona w toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (po jednej w obu budynkach). Pochylnie, wymiary drzwi, ciągów komunikacyjnych, rozmiary pomieszczeń i ich układ były dostosowane do wymogów obowiązujących w tym zakresie przepisów⁸³ i zapewniały możliwość bezpiecznego poruszania się osobom niepełnosprawnym. Przyciski w windach były oznaczone alfabetem Braille'a oraz dodatkowo przez duże czarno-białe nalepki z numerami piętra. W windach zostały także zastosowane komunikaty głosowe. Wszystkie drzwi, poręcze były oznaczone alfabetem Braille'a. Progi i podesty były oznaczone kontrastowym kolorem, a szklane drzwi były oznaczone kontrastowymi pasami. Siedziba Teatru nie była wyposażona w urządzenia do audiodeskrypcji. W budynkach, w pomieszczeniach ogólnodostępnych, nie stwierdzono: wydzielenia miejsca do karmienia niemowląt, wydzielania i przystosowania toalet dla osób z małymi dziećmi (z przewijakiem dla niemowląt). Zastępca Dyrektora wyjaśniła m.in.: *(...) w teatrze dramatycznym, jakim jest Teatr Polski (...) w repertuarze nie ma spektakli dla rodziców z niemowlakami, co nie generuje potrzeby posiadania przewijaka. Przez lata funkcjonowania nie zdarzyło się w naszej jednostce, aby na spektaklu/wydarzeniu pojawiło się jakieś dziecko poniżej 7 roku życia.*

(akta kontroli str. 892-935, 1450-1451)

Przedstawiciel Polskiego Związku Niewidomych Okręgu Zachodniopomorskiego⁸⁴ po kontroli przeprowadzonej w budynkach Teatru stwierdził uwzględnienie rekomendacji tej organizacji dotyczących osób niewidomych i niedowidzących korzystających na co dzień z obiektów kultury, w zakresie m.in. oświetlenia, kontrastów pomiędzy ścianami, podłogami, schodami, posadzkami, zastosowania wykładziny dywanowej jako elementu antypoślizgowego, zastosowania kodów Braille'a, systemu oznaczenia w windzie. PZN nie rekomendował zastosowania ścieżek dotykowych i tablic tyflograficznych (planów wypukłych dotyczących rozkładu pomieszczeń) w obiekcie ze względu na nieskuteczność takich rozwiązań, ponieważ osoba niewidoma i niedowidząca nie byłaby w stanie opanować jednorazowo przestrzeni na podstawie tego typu ścieżek i tablic⁸⁵.

(akta kontroli str. 848-852)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁸² Protokół oględzin z 15 lipca 2024 r.

⁸³ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), dalej: ustawa o zapewnianiu dostępności; rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1225), dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych.

⁸⁴ Dalej: PZN.

⁸⁵ Opinia po kontroli Przedstawiciela PZN OZ w dniu 26.05.2023 w sprawie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzrokową w Teatrze Polskim Zabytkowym przy ul. Swarzędzkiej 5 71-601 Szczecin; Opinia po kontroli Przedstawiciela PZN OZ w dniu 30.06.2023 w sprawie dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzrokową w Teatrze Polskim Nowym przy ul. Swarzędzkiej 5 71-601 Szczecin.

1. W złożonym sprawozdaniu merytorycznym do organizatora za 2023 r. wykazano błędną liczbę widzów (65 125), zamiast liczby [...] wykazanej w sprawozdaniu z działalności artystycznej i rozrywkowej K-01, co należy uznać za działanie nierzetelne.

(akta kontroli str. 179-209, 631)

Dyrektor wyjaśnił: *W sprawozdaniach merytorycznych w liczbie widzów podajemy wszystkich widzów tj. sprzedane bilety plus zaproszenia i wejściówki (za 0 zł), a w pozycji liczba sprzedanych biletów tylko sama sprzedaż biletów. W 2023 r. liczba widzów powinna wynosić [...]. Omyłkowo dodano zamiast odjąć wejściówki i zaproszenia.*

(akta kontroli str. 396-470, 486-489)

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Teatr, stosownie do zakresu działania określonego w statucie nadanym przez organizatora, tworzył i upowszechniał sztukę teatralną, organizował przedsięwzięcia kulturalne oraz uzyskiwał przychody z wynajmu powierzchni scenicznej, gastronomicznej, pokoi gościnnych i sprzętu. Składano w terminie sprawozdania i informacje z ilości wydarzeń i widzów, jednak sprawozdanie do organizatora za rok 2023 zostało sporządzone nierzetelnie z podwójnym uwzględnieniem wejściówek i zaproszeń na wydarzenia, które się odbyły. Inwestycja polegająca na wybudowaniu nowego budynku i modernizacji dotychczasowego budynku siedziby Teatru została poprzedzona pracami koncepcyjnymi w tym zakresie, analizą, szacowaniem kosztów, wyborem projektu rozbudowy w drodze konkursu oraz działaniami w kierunku pozyskania środków finansowych na ten cel. Siedziba Teatru została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi i osób w podeszłym wieku.

OBSZAR

3. Realizacja zamówień publicznych

Opis stanu
faktycznego

3.1 W strukturze organizacyjnej Teatru wyodrębniono stanowisko pracownika ds. zamówień publicznych. W okresie od 2021 r. do 27 czerwca 2023 r. ww. pracownik podlegał bezpośrednio Dyrektorowi Teatru, natomiast od 28 czerwca 2023 r. Kierownikowi Administracji, z uwagi na włączenie stanowiska do Działu Administracji.

(akta kontroli str. 44-93)

W kontrolowanym okresie obowiązki pracownika ds. zamówień publicznych pełniły trzy osoby, w tym dwie zatrudnione na podstawie umowy o pracę i jedna w ramach umowy zlecenia.

(akta kontroli str. 995-1019)

W Teatrze od 1 stycznia 2021 r. obowiązywał Regulamin dokonywania zakupów poniżej progów UE i udzielania zamówień publicznych⁸⁶. W Regulaminie zamówień ujęto zapisy dotyczące procesu ustalania wartości szacunkowej zamówienia, przygotowania postępowania, procedur: udzielania zamówienia o wartości nieprzekraczającej 130 tys. zł (w ramach której uregulowano zamówienia o wartości poniżej 10 tys. zł netto oraz powyżej 10 tys. zł i nieprzekraczającej 130 tys. zł netto), udzielania zamówienia o wartości powyżej progów UE, regulaminów: pracy komisji przetargowej, pracy sądu konkursowego, przeprowadzania wstępnych konsultacji rynkowych, wskazówek dotyczących stosowania przy udzielanych zamówieniach publicznych aspektów społecznych, środowiskowych i innowacyjnych.

(akta kontroli str. 936-994)

⁸⁶ Wprowadzony Zarządzeniem nr 8/0210/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Teatru Polskiego w Szczecinie, zmieniony Aneks nr 1 do ww. Zarządzenia z dnia 31 grudnia 2021 r.

W latach 2021-2024 w Teatrze sporządzano plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych, które były zamieszczane i aktualizowane⁸⁷ w Biuletynie Zamówień Publicznych⁸⁸ na platformie e-Zamówienia⁸⁹ oraz na platformie przetargowej w formie elektronicznej wykorzystywanej przez Teatr do obsługi zamówień publicznych⁹⁰.

(akta kontroli str. 936-994)

3.2. W wyniku analizy dokumentacji procesu udzielania zamówień publicznych ustalono, że w badanym zakresie⁹¹ Teatr prawidłowo przeprowadzał proces przygotowania i zamieszczania dokumentacji związanej z udzielaniem zamówień publicznych na platformie przetargowej i w BZP. Wybór wykonawców został dokonany zgodnie z Regulaminem dokonywania zakupów poniżej progów UE i udzielania zamówień publicznych oraz przepisami Pzp. Przyjęte kryteria wyboru wykonawców zapewniły wybór najkorzystniejszej oferty⁹² przy zapewnieniu jawności postępowania i uczciwej konkurencji⁹³.

(akta kontroli str. 1132-1419)

3.3. Badanie czterech zamówień publicznych wykazało, że:

- wszystkie zawarte umowy zostały podpisane przez osoby upoważnione,
- w przypadku jednego zamówienia w treści umów z trzema dostawcami zawarto nieprawidłowy zapis przedmiotu zamówienia⁹⁴, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*,
- w treści zawartej umowy w ramach udzielenia jednego zamówienia publicznego sformułowano kary umowne za opóźnienia ze strony wykonawcy⁹⁵, niezgodnie z art. 433 pkt 1 Pzp, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W treści pozostałych umów zawarto zapisy o odpowiedzialności za zwłokę⁹⁶,
- w treści zawartych umów w ramach udzielenia dwóch zamówień publicznych nie zawarto postanowień z art. 436 pkt 3 Pzp, tj. łącznej maksymalnej wysokości kar

⁸⁷ W 2021 r. plan zamieszczono 14.10.2021 r. pod nr 2021/BZP 00232912/01/P i zaktualizowano 30.12.2021 r.; w 2022 r. plan zamieszczono 19.01.2022 r. pod nr 2022/BZP 00026516/01/P i aktualizowano 11.08.2022 r. oraz 18.11.2022 r.; w 2023 r. plan zamieszczono 30.03.2023 r. pod nr 2023/BZP 00157807/01/P i aktualizowano: 30.03.2023 r., 17.05.2023 r., 25.05.2023 r., 05.06.2023 r., 06.06.2023 r., 23.06.2023 r., 17.07.2023 r., 04.08.2023 r., 02.11.2023 r., 14.11.2023 r., 20.11.2023 r., 12.12.2023 r., 20.12.2023 r.; w 2024 r. plan zamieszczono 22.01.2024 r. pod nr 2024/BZP 00057606/01/P i aktualizowano: 20.02.2024 r. oraz 19.04.2024 r.

⁸⁸ Dalej: BZP.

⁸⁹ ezamowienia.gov.pl.

⁹⁰ https://teatrpolski-szczecin.logintrade.net/rejestracja/plany_postepowan.html.

⁹¹ Do badania procesu udzielania zamówień publicznych przez Teatr wytypowano cztery zamówienia publiczne: 1) Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022 o wartości 233 959,20 zł; 2) Świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie: listopad 2022 – grudzień 2023 nr 4/2022/PN o wartości 167 175,82 zł; 3) Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023 o wartości 80 709,35 zł; 4) Wykonanie przeglądów technicznych mechaniki scen w Teatrze Polskim w Szczecinie nr 4/PN/2024 o wartości 128 650,00 zł.

⁹² Na przykład zamówienie pn. Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023 podzielono na części w celu zapewnienia wyboru najbardziej korzystnej oferty w danym zakresie, tj.: zakupu sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem przeznaczonym do celów obsługi dźwiękowej spektakli, zakupu komputerów i telefonów (Dział Administracji i inne działy), zakupu drukarek i niszczarek do Biura Organizacji Widowni.

⁹³ Ogłoszenia: o udzielenie zamówień publicznych wraz ze specyfikacją warunków zamówienia i oszacowaną kwotą zamówienia, o wyborze wykonawcy, zawartej umowie i realizacji zamówienia były zamieszczane w BZP i na platformie przetargowej Teatru w formie elektronicznej. Komunikacja z wykonawcami odbywała się w formie elektronicznej.

⁹⁴ Dotyczy zamówienia: Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023.

⁹⁵ Dotyczy umowy zawartej w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Wykonanie przeglądów technicznych mechaniki scen w Teatrze Polskim w Szczecinie nr 4/PN/2024.

⁹⁶ W umowach zawartych w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023

umownych, których mogą dochodzić strony. W jednej umowie⁹⁷ brak było jakichkolwiek postanowień dotyczących kar umownych z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu zamówienia, które to zapisy zabezpieczałyby interes zamawiającego, natomiast w czterech umowach⁹⁸ zawarto zapisy o odpowiedzialności wykonawcy za zwłokę, ale nie określono maksymalnej wysokości kar umownych, przy jednoczesnym zapisie o możliwości sumowania kar umownych⁹⁹, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1156-1161, 1216-1232, 1265-1334, 1360-1386, 1395-1410)

3.4. Odbiór zamówień publicznych w badanym zakresie nastąpił zgodnie z postanowieniami umów zawartych w ramach udzielonych zamówień publicznych. Do nadzoru nad realizacją zamówień publicznych byli wyznaczeni pracownicy zajmujący się obsługą danego rodzaju zamówienia. Nadzór ten polegał m.in. na: weryfikacji przedłożonych dokumentów finansowych, weryfikacji wartości zamówień z wartością umowy, weryfikacji zgodności dostarczonego sprzętu zgodnie z zamówieniem, dokonywaniu zgłoszeń serwisowych, weryfikacji napraw i przeglądów serwisowych, tworzeniu rezerwacji. Upoważnieni do obsługi zamówień pracownicy dokonywali stosownych adnotacji na fakturach VAT oraz na protokołach odbioru.

(akta kontroli str. 1450, 1459-1485)

W jednym przypadku do umowy zawartej z wykonawcą w ramach udzielenia zamówienia publicznego zawarto aneks zmieniający pierwotną kwotę wynagrodzenia w istotny sposób, tj. wynagrodzenie wzrosło o 88%. W aneksie do tej umowy Teatr powołał się na art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp w związku z § 6 zawartej umowy¹⁰⁰. Kwota z umowy została przekroczona już w połowie września 2023 r. przy umowie zawartej na okres od listopada 2022 r. do grudnia 2023 r., a aneks do umowy został zawarty dopiero 20 listopada 2023 r. Ponadto ostatecznie wypłacona kwota wykonawcy była większa niż kwota wynagrodzenia zawarta w aneksie do umowy¹⁰¹. Powyższe zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 1216-1232, 1387-1394, 1414-1419)

Ponadto kwota w dwóch ogłoszeniach¹⁰² o wykonaniu umowy zamieszczonych w BZP była niezgodna z kwotą faktycznie wypłaconą wykonawcy (kwota z poz. 5.5.

⁹⁷ Dotyczy zamówienia: Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022.

⁹⁸ W umowach zawartych w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023.

⁹⁹ Zgodnie z treścią § 9 ust. 4 tych umów: Naliczenie kar umownych z poszczególnych tytułów wskazanych w niniejszym paragrafie jest niezależne od siebie. Kary umowne podlegają sumowaniu.

¹⁰⁰ Zgodnie z treścią § 6 umowy: 1. Zamawiający zastrzega sobie możliwość zmiany ilości wykorzystywanych pokoi oraz ilości noclegów w stosunku do dokonanych rezerwacji, zmiany terminów realizacji noclegów, a także rezygnacji z rezerwacji w terminie do 1 dnia przed terminem przyjazdu, w uzasadnionych przypadkach w szczególności wynikających z ograniczeń lub niemożności prowadzenia działalności statutowej przez Zamawiającego, zmian repertuaru lub wypadków losowych. W takim przypadku Wykonawcy nie będzie przysługiwać odszkodowanie z tytułu niezrealizowanej części przedmiotu umowy. 2. W przypadku, gdy hotel, w którym została dokonana rezerwacja odmówi udzielenia noclegu Zamawiającemu, Wykonawca jest zobowiązany do zagwarantowania noclegu w innym hotelu spełniającym wszystkie określone przez Zamawiającego wymagania dotyczące m.in. odległości od siedziby Zamawiającego oraz standardu, w cenie nieprzekraczającej ceny noclegu, który został zamówiony.

¹⁰¹ Dotyczy zamówienia: Świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie: listopad 2022 – grudzień 2023 nr 4/2022/PN; umowę zawarto na kwotę 83 720,00 zł netto (91 000,00 zł brutto), w aneksie do umowy kwotę podniesiono do 158 169,44 zł netto (170 823,00 zł brutto), a kwota faktycznie wypłaconego wynagrodzenia zgodnie z fakturami VAT wyniosła 167 175,82 zł netto (180 550,00 zł brutto).

¹⁰² Dotyczy zamówień: Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022, Świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie: listopad 2022 – grudzień 2023 nr 4/2022/PN oraz Świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie: listopad 2022 – grudzień 2023 nr 4/2022/PN.

ogłoszenia: Łączna wartość wynagrodzenia wypłacona z tytułu zrealizowanej umowy). Kwoty zamieszczone w ww. ogłoszeniach były niższe niż wynagrodzenie wypłacone wykonawcy, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli str. 1154-1155, 1213-1215, 1412, 1414-1419, 1466-1485)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ramach udzielenia jednego zamówienia (z czterech badanych) w treści umów z trzema dostawcami zawarto nieprawidłowy zapis przedmiotu zamówienia¹⁰³, zgodnie z którym: *umowa została zawarta na potrzeby realizacji przez Zamawiającego usługi polegającej na kompleksowej przeprowadzce mienia oraz dokumentacji Teatru Polskiego w Szczecinie*, podczas gdy przedmiotem umowy była dostawa sprzętu komputerowego.

(akta kontroli str. 1265-1334, 1395-1402)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że *Wyżej wskazany zapis był oczywistą omyłką pisarską*.

(akta kontroli str. 1420, 1443)

NIK zauważa, że powyższy zapis niezgodny z opisem przedmiotu zamówienia zawartym w dalszej części umowy może wprowadzać w błąd zarówno strony umowy, jak i innych zainteresowanych, i w przypadku sporu co do wykonania umowy może stanowić przeszkodę w dochodzeniu ewentualnych roszczeń.

2. W treści umowy¹⁰⁴ w ramach udzielenia jednego zamówienia publicznego (z czterech badanych) sformułowano kary umowne za opóźnienia ze strony wykonawcy, co było niezgodne z art. 433 pkt 1 Pzp.

(akta kontroli str. 1360-1378, 1403-1410)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że: *Z uwagi na charakter działalności Teatru opóźnienie Wykonawcy w realizacji obowiązków wynikających z umowy, a w szczególności wynikających z awarii, może skutkować odwołaniem spektakli, co będzie po stronie Zamawiającego generowało określone straty. Ustanowienie kar za opóźnienie realizacji niektórych obowiązków Wykonawcy miało na celu kompensowanie szkód, a także stymulowanie wykonania zobowiązań (...) Zamawiający nie zapisał w umowie odpowiedzialności Wykonawcy za każde opóźnienie, niezależne od winy Wykonawcy, ponieważ posiadał wiedzę, iż jest to dozwolone tylko w przypadkach uzasadnionych okolicznościami lub zakresem zamówienia (...).*

(akta kontroli str. 1421, 1444)

NIK wskazuje, że używanie terminu „kary umownej za opóźnienie” zamiast „kary umownej za zwłokę” w odniesieniu do wykonawcy stanowi niedozwoloną klauzulę umowną, nawet jeżeli zamawiający twierdzi, że jego zamiarem nie jest stosowanie kar za każde opóźnienie ze strony wykonawcy, a jedynie za niektóre.

3. Teatr nie określił łącznej maksymalnej wysokości kar umownych zgodnie z art. 436 pkt 3 Pzp, których mogą dochodzić strony w treści zawartych umów w ramach udzielenia dwóch zamówień publicznych¹⁰⁵ (z czterech badanych). W przypadku

¹⁰³ W umowach zawartych w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023.

¹⁰⁴ Zawartej w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Wykonanie przeglądów technicznych mechaniki scen w Teatrze Polskim w Szczecinie nr 4/PN/2024.

¹⁰⁵ W umowach zawartych w ramach udzielenia zamówień publicznych pn. Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022 oraz Zakup i dostawa sprzętu komputerowego,

pierwszego zamówienia nie zawarto w treści umowy żadnych zapisów o karach, a w konsekwencji o ich łącznej maksymalnej wysokości; nie zawarto także żadnych zapisów, które zabezpieczyłyby interes zamawiającego w przypadku niewykonania umowy przez wykonawcę, oraz nie zawarto możliwości odstąpienia od umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku nienależytego wykonania umowy¹⁰⁶. W przypadku drugiego zamówienia, w czterech umowach zawarto zapisy o karach umownych, ale nie określono ich łącznej maksymalnej wysokości, co więcej, zawarto zapis o możliwości sumowania kar umownych¹⁰⁷.

(akta kontroli str. 1156-1161, 1265-1334, 1379-1386, 1395-1402)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła w odniesieniu do ww. pierwszego zamówienia, że (...) *W odniesieniu do umowy najmu zawartej przez Teatr (...) brak było możliwości zastosowania takich mierników (wartości), aby naliczenie kary umownej polegało na wykonaniu jak najprostszych operacji matematycznych. Z uwagi na powyższe Zamawiający nie zdecydował się na zapisy dotyczące kar umownych (...).*

(akta kontroli str. 1421, 1444-1445, 1486, 1488-1490)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła w odniesieniu do ww. drugiego zamówienia, że *W niniejszych umowach Zamawiający nie ustalił maksymalnej wysokości kar wprost. Z zapisów §9 umowy wynika, iż nawet w przypadku, gdyby Zamawiający zastosował wszystkie ustalone kary, wysokość tych kar nie prowadziła do rażącego wzbogacenia strony uprawnionej do ich naliczenia. Prawo zamówień publicznych nie reguluje łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, które mogą dochodzić strony, pozostawiając to Zamawiającemu. Warto w tym miejscu również zaznaczyć, że zarówno Prawo zamówień publicznych, jak i Kodeks cywilny nie zawierają dyrektyw co do wysokości poszczególnych kar umownych. Tym samym Zamawiający projektując umowę, w tym w kwestii poszczególnych kar umownych, może poruszać się swobodnie (nie dowolnie) w granicach wyznaczonych mu przez prawo - Prawo zamówień publicznych (art. 16 Pzp, odpowiednio: art. 134 ust. 1 pkt 20 Pzp, art. 281 ust. 1 pkt 7 Pzp, art. 436 pkt 4 lit. a Pzp, art. 437 ust. 1 pkt 7 Pzp) i Kodeks cywilny (art. 353¹ K.c., art. 483 K.c. i art. 484 § 1 K.c.). Określając kary umowne Zamawiający wziął pod uwagę zakres i rodzaj naruszenia obowiązków umowy, wielkość i specyfikę przedmiotu zamówienia oraz zasadę proporcjonalności i uczciwej konkurencji. (...)Zamawiający wskazuje, iż nie wykonał zapisów wynikających z art. 436 pkt 4 Ustawy Pzp. Brak tego zapisu nie zadziałał na niekorzyść Wykonawcy, ponieważ niniejsze umowy mogły być zrealizowane przez Zamawiającego jedynie do dnia 15 grudnia 2023 r. (do czasu możliwości skorzystania ze środków przyznanej dotacji). W tym miejscu Zamawiający wskazuje, iż wyżej wskazane umowy zostały zrealizowane w terminach określonych umowach i Zamawiający nie miał podstawy do naliczania zapisanych kar w niniejszych umowach.*

(akta kontroli str. 1486, 1488-1490)

NIK zauważa, że w art. 436 Pzp zawarte są obligatoryjne postanowienia umów zawieranych w ramach udzielenia zamówienia publicznego. Jednym z nich, zgodnie z art. 436 pkt 3 Pzp, jest łączna maksymalna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony. W związku z tym obowiązkiem zamawiającego jest wprowadzić w treści umów z wykonawcami wszystkie obligatoryjne elementy umowy zgodnie z art. 436 Pzp. Należy również zauważyć, że sam Teatr w obowiązującym

oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023.

¹⁰⁶ W umowie zawartej w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022.

¹⁰⁷ W umowach zawartych w ramach udzielenia zamówienia publicznego pn. Zakup i dostawa sprzętu komputerowego, oprogramowania, drukarek, niszczarek, akcesoriów, osprzętu sieciowego oraz serwera dla Teatru Polskiego w Szczecinie nr 16/PN/2023.

Regulaminie zamówień sformułował w Załączniku nr 4 do regulaminu dokonywania zakupów poniżej progów UE i udzielania zamówień publicznych Katalog niedozwolonych i wymaganych zapisów umownych, który zawierał m.in. w Katalogu obowiązkowych zapisów umownych łączną maksymalną wysokość kar umownych, których mogą dochodzić strony.

(akta kontroli str. 972-973)

4. Teatr zwiększył kwotę wynagrodzenia zawartą w umowie z wykonawcą o 88% w stosunku do kwoty pierwotnej, powołując się na art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp w związku z § 6 zawartej umowy. Umowę zawarto na kwotę 83 720,00 zł netto (91 000,00 zł brutto), w aneksie do umowy kwotę zwiększono do 158 169,44 zł netto (170 823,00 zł brutto), a kwota faktycznie wypłaconego wynagrodzenia zgodnie z fakturami VAT wyniosła 167 175,82 zł netto (180 550,00 zł brutto).

Zgodnie z treścią § 6 Zamawiający zastrzegł sobie możliwość zmiany ilości wykorzystywanych pokoi i noclegów w stosunku do dokonanych rezerwacji oraz możliwość rezygnacji z rezerwacji do jednego dnia przed terminem przyjazdu w uzasadnionych przypadkach w szczególności z powodu ograniczeń lub niemożności prowadzenia działalności, zmian repertuaru lub wypadków losowych, bez odszkodowania dla Wykonawcy. Ponadto Wykonawca został zobowiązany do zapewnienia noclegu w innym hotelu w przypadku odmowy udzielenia noclegu.

Zgodnie z art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp, dopuszczalna jest zmiana umowy bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia niezależnie od wartości tej zmiany, o ile została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumentach zamówienia, w postaci jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych postanowień umownych, które mogą obejmować postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości ceny, jeżeli spełniają one łącznie następujące warunki: określają rodzaj i zakres zmian, określają warunki wprowadzenia zmian i nie przewidują takich zmian, które modyfikowałyby ogólny charakter umowy.

(akta kontroli str. 1216-1232, 1387-1394, 1414-1419)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że *W dniu 20 listopada 2023 r. Zamawiający zawarł aneks do umowy na świadczenie usług hotelarskich (...) z uwagi na zwiększenie potrzeb Zamawiającego w niniejszym zakresie. Zawierając umowę w dniu 5 grudnia 2022 r. na podstawie przeprowadzonego przetargu Zamawiający zaplanował liczbę miejsc hotelowych w oparciu o wstępny plan repertuaru sztuk teatralnych na sezon teatralny w 2023. Z uwagi na wprowadzenie do repertuaru na 2023 rok dwóch dodatkowych premier i zwiększonej obsady aktorskiej spoza terenu Szczecina w listopadzie został podpisany aneks do wyżej wskazanej umowy, celem zapewnienia miejsc hotelowych do czasu rozstrzygnięcia nowego przetargu na świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie w okresie od grudnia 2023 - 31 grudnia 2024. W dniu 1 grudnia 2023 r. Zamawiający podjął decyzję o zwiększeniu ilości granych spektakli teatralnych, co wiązało się z zapewnieniem dodatkowych miejsc hotelowych. Z informacji otrzymanych od Wykonawcy wynikało, iż Zamawiający nie przekroczy kwoty ustalonej w aneksie podpisanym w listopadzie 2023 r. Po zweryfikowaniu wystawionych faktur Zamawiający stwierdził, iż ustalona kwota w aneksie nie zapewni realizacji miejsc hotelowych dla zwiększonej ilości spektakli. Z uwagi na brak możliwości podpisania kolejnego aneksu do umowy zawartej w 2022 r. oraz konieczność zapewnienia miejsc hotelowych dla obsady aktorskiej dla sztuk teatralnych wystawianych w grudniu 2023 r. Zamawiający dokonał wynajmu niniejszych pokoi na podstawie obowiązującego regulaminu zamówień publicznych na kwotę mniejszą niż 10 tys. złotych (...).*

(akta kontroli str. 1420-1422, 1486-1487, 1488-1490)

W ocenie NIK treści: ogłoszenia o zamówieniu, § 6 umowy z wykonawcą oraz innych dokumentów zamówienia nie zawierały jasnych, precyzyjnych i jednoznacznych

zapisów pozwalających znacząco zwiększyć zarówno zakres zamówienia, jak i wynagrodzenie wykonawcy zgodnie z art. 455 ust. 1 pkt 1 Pzp.

5. W dwóch ogłoszeniach o wykonaniu umowy zamieszczonych w BZP wskazano kwoty niezgodne z kwotami faktycznie wypłaconymi wykonawcom., co naruszało ust. 5 pkt 4 załącznika nr 7 do rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych¹⁰⁸. W ramach udzielenia jednego zamówienia publicznego kwota faktycznie wypłaconego wynagrodzenia zgodnie z fakturami VAT wyniosła 180 550 zł, natomiast w ogłoszeniu o wykonaniu umowy wykazano kwotę 170 823 zł.

(akta kontroli str. 1154-1155, 1213-1215, 1412, 1414-1419, 1466-1485)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że (...) Kwota (...) podana w ogłoszeniu o wykonaniu umowy stanowiła kwotę objętą umową oraz aneksem do niniejszej umowy¹⁰⁹.

(akta kontroli str. 1420-1422, 1440-1446)

W przypadku drugiego zamówienia publicznego kwota faktycznie wypłaconego wynagrodzenia wyniosła 287 769,80 zł, natomiast w ogłoszeniu o wykonaniu umowy podano kwotę 80 000 zł.

(akta kontroli str. 1154-1155, 1213-1215, 1412, 1414-1419, 1466-1485)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła, że Kwota wykazana w ogłoszeniu o wykonaniu umowy stanowi kwotę, którą Teatr Polski zapłacił za najem, bez uwzględnienia kosztów energii, które stanowiły dodatkową kwotę, nie objętą czynszem¹¹⁰.

(akta kontroli str. 1420-1422, 1440-1446)

NIK zauważa, że kwoty podawane w ogłoszeniach o wykonaniu umowy powinny być zgodne z wypłaconym wynagrodzeniem wykonawcom w ramach zawartej umowy i kwotami wynikającymi z ksiąg rachunkowych. W ogłoszeniu o wykonaniu umowy należy podać łączną wartość wynagrodzenia wypłaconą z tytułu zrealizowanej umowy, przez którą należy rozumieć całkowitą kwotę, jaką zamawiający wypłacił wykonawcy z tytułu realizacji zamówienia.

OCENA CZĄSTKOWA

W Teatrze byli zatrudnieni pracownicy obsługujący proces udzielania zamówień publicznych i nadzór nad wykonaniem zamówień publicznych. W Instytucji obowiązywał Regulamin dokonywania zakupów poniżej progów UE i udzielania zamówień publicznych. Teatr dysponował platformą przetargową w formie elektronicznej, która służyła do ogłaszania zamówień publicznych oraz do komunikacji z wykonawcami. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: zamieszczenia nieprawidłowych kwot wypłaconych wykonawcom w dwóch ogłoszeniach o wykonaniu umowy; nieprawidłowych zapisów zawartych w treściach umów z wykonawcami w zakresie błędnego określenia przedmiotu zamówienia, braku określenia maksymalnej łącznej kary umownej, sformułowania kar za opóźnienie ze strony wykonawcy zamiast za zwłokę, zwiększenia kwoty wynagrodzenia wykonawcy prawie dwukrotnie w odniesieniu do kwoty pierwotnej bez określenia w umowie jasnych zasad podstawy tej zmiany.

¹⁰⁸ Dz. U z 2020 r. poz. 2439.

¹⁰⁹ Dotyczy zamówienia: Świadczenie usług hotelarskich w pokojach jedno- i dwuosobowych na rzecz Teatru Polskiego w Szczecinie: listopad 2022 – grudzień 2023 nr 4/2022/PN.

¹¹⁰ Dotyczy zamówienia: Najem pomieszczeń na cele prowadzenia działalności teatralnej w 2022 roku nr ZP 16/2022.

4. Gospodarowanie środkami finansowymi

4.1 Teatr w badanym okresie otrzymywał informacje od organizatora o uchwaleniu budżetu Województwa Zachodniopomorskiego i wysokości dotacji podmiotowej na dofinansowanie jego działalności bieżącej w ustawowym terminie w przypadku dotacji na rok 2021, 2022 i 2024¹¹¹, w przypadku dotacji na rok 2023 brakowało adnotacji o wpływie pisma do Instytucji. Każda informacja o przyznaniu dotacji podmiotowej zawierała nieprzekraczalny termin złożenia dostosowanych do uchwały budżetowej planów finansowych przez instytucję kultury. Teatr przekazywał plany do organizatora w wymaganych terminach.

W latach 2021 - 2023 Teatr składał korekty planu finansowego w związku z otrzymanymi od organizatora informacjami o zmianach dotacji podmiotowych i dotacji celowych na realizację zadań inwestycyjnych (lata 2021, 2022 i 2023)¹¹² ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Województwa Zachodniopomorskiego¹¹³ oraz przyznania dotacji celowej na realizację zadań bieżących (2023 r.). W 2021 r. złożono dwie korekty planów z inicjatywy Teatru¹¹⁴ w zakresie poprawionych błędów oraz przesunięć pomiędzy pozycjami dostosowujących plan do jego wykonania. Pisma organizatora w trakcie roku kalendarzowego, informujące o zmianach w dotacjach podmiotowych i celowych, nie określały terminów złożenia przez jednostkę korekt planów finansowych.

(akta kontroli str. 492-495, 496-501)

4.2 W badanym okresie organizator informował Teatr mailowo o terminach składania sprawozdań i informacji. Wszystkie badane sprawozdania roczne z przebiegu wykonania planu finansowego wraz z załączonymi do nich sprawozdaniami merytorycznymi zostały sporządzone i przekazane do organizatora pocztą e-mail w wymaganych terminach¹¹⁵.

Roczne informacje z wykorzystania dotacji składane były w terminach sprawozdań z przebiegu wykonania planu finansowego.

Sprawozdania z wykorzystania dotacji podmiotowej za lata 2021 i 2023 zostały złożone w terminie wskazanym przez organizatora. Sprawozdanie za rok 2022 zostało złożone z 13-dniowym opóźnieniem, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 669-714)

4.3 Złożone 25 kwietnia 2024 r. przez Teatr do GUS¹¹⁶ kwartalne sprawozdanie o finansach instytucji kultury F-01/dk wykazywało błędne dane, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 503, 630, 718)

¹¹¹ Uchwała budżetowa Sejmiku Województwa określająca wysokość dotacji na rok 2021: Nr XXI/247/20 z 3 grudnia 2020 r., informacja przekazana do Teatru pismem WKNiDN-III.3024.8.2020 z 11 grudnia 2020, wpłynęło do jednostki 21 grudnia 2020; na rok 2022: Nr XXX/350/21 z 7 grudnia 2021 r., informacja przekazana do Teatru pismem WKNiDN-III.3024.12.2021 z 15 grudnia 2021, wpłynęło do jednostki 22 grudnia 2021; na rok 2023: Nr XXXIX/437/22 z 7 grudnia 2022 r., informacja przekazana do Teatru pismem WKNiDN-III.3024.12.2022 z 16 grudnia 2022; na rok 2024: Nr XLVIII/566/23 z 19 grudnia 2023 r., informacja przekazana do Teatru pismem WKNiDN-III.3024.12.2023 z 19 grudnia 2023, wpłynęło do jednostki 29 grudnia 2023.

¹¹² W roku 2021 złożono sześć korekt planu finansowego, w latach 2022 i 2023 – złożono po trzy korekty, do 31 marca 2024 Teatr nie składał korekt planu finansowego.

¹¹³ Dalej: WPF WZ

¹¹⁴ Dotyczące wykrytych i poprawionych błędów oraz przesunięć pomiędzy pozycjami.

¹¹⁵ Ponadto 14 maja 2022 r. Teatr przesłał do organizatora korektę sprawozdania za rok 2021, związaną ze zmianami wprowadzonymi przez biegłego rewidenta, które spowodowały zmianę wyniku finansowego a 15 lutego 2023 r. korektę sprawozdania za rok 2022.

¹¹⁶ Główny Urząd Statystyczny.

W okresie objętym kontrolą Teatr zrealizował przychody, koszty i wynik finansowych z działalności w następujących wysokościach:

- w 2021 r.: przychody 8 700 tys. zł, koszty 8 825 tys. zł, strata 125 tys. zł;
- w 2022 r.: przychody 11 783 tys. zł, koszty 10 540 tys. zł, zysk 1 243 tys. zł;
- w 2023 r.: przychody 17 840 tys. zł, koszty 18 386 tys. zł, strata 546 tys. zł;
- I kwartał 2024 r.: przychody 7 522 tys. zł, koszty 7 568 tys. zł, strata 46 tys. zł.

Podstawowym źródłem przychodów Teatru była dotacja podmiotowa od organizatora, przychód z prowadzonej działalności artystycznej (w tym: sprzedaż biletów) oraz wpływy z najmu i dzierżawy majątku. Od 2023 r. (od roku, w którym został oddany do użytkowania po rozbudowie i modernizacji budynek Teatru), znacznie wzrosła wartość „Odpisu równoległego do kosztów amortyzacji”. Stanowił on znaczącą pozycję w wysokości przychodów ogółem Teatru¹¹⁷, miał jednak neutralny wpływ na wynik z działalności instytucji, ponieważ równoważony był po stronie kosztów naliczoną amortyzacją środków trwałych finansowanych z dotacji inwestycyjnych zakupionych ze środków dotacji inwestycyjnej.

Analiza struktury przychodów na przestrzeni lat, badanego okresu, wskazywała na znaczny, chociaż coraz mniejszy udział dotacji podmiotowej¹¹⁸ od organizatora w przychodach Teatru. Wzrastał udział w przychodach ogółem, przychodów z prowadzonej działalności artystycznej (w tym: sprzedaż biletów)¹¹⁹ oraz wpływu z najmu i dzierżawy majątku¹²⁰.

Największą pozycją kosztową Teatru były wynagrodzenia powiększone o składki ZUS pracodawcy i świadczenia na rzecz pracowników¹²¹. Drugą co do wielkości pozycją kosztową był zakup usług pozostałych, zużycie materiałów oraz energia. Koszt amortyzacji¹²² wykazywał znaczny wzrost od 2023 r., było to związane z oddaniem do użytkowania rozbudowanego i zmodernizowanego budynku Teatru. Amortyzacja była pokrywana w większości z odpisu równoległego do kosztów amortyzacji wykazywanego w przychodach jednostki, co nie miało z kolei wpływu na wynik z działalności.

Analiza struktury kosztów na przestrzeni lat badanego okresu, wskazywała na tendencję spadkową udziału wynagrodzeń osobowych¹²³ w kosztach Teatru ogółem. W latach 2021 – 2023 udział kosztów zakupu pozostałych usług¹²⁴ i zużycia materiałów¹²⁵ wykazywały tendencję wzrostową, w I kwartale 2024 r. widoczny był ich

¹¹⁷ Łącznie w badanym okresie odpis równoległy do kosztów amortyzacji wyniósł 3 422 tys. zł (7,55%). W podziale na lata: 2021 r. - 207 tys. zł (2,38%); 2022 r. - 207 tys. zł (1,97%); 2023 r. - 1 151 tys. zł (6,26%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 1 857 tys. zł (24,54%).

¹¹⁸ Łącznie w badanym okresie przychód z tytułu dotacji podmiotowej wyniósł 31 747 tys. zł (69,25%). W podziale na lata: 2021 r. - 7 448 tys. zł (85,60%); 2022 r. - 9 039 tys. zł (76,71%); 2023 r. - 11 860 tys. zł (66,48%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 3 400 tys. zł (45,20%).

¹¹⁹ Łącznie w badanym okresie przychód z tytułu przychodów z działalności artystycznej wyniósł 8 416 tys. zł (18,36%). W podziale na lata: 2021 r. - 1 030 tys. zł (11,84%); 2022 r. - 1 461 tys. zł (12,40%); 2023 r. - 4 050 tys. zł (22,70%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 1 838 tys. zł (24,93%).

¹²⁰ Łącznie w badanym okresie wpływy z najmu i dzierżawy majątku wyniosły 449 tys. zł (0,98%). W podziale na lata: 2021 r. - 19 tys. zł (0,21%); 2022 r. - 67 tys. zł (0,57%); 2023 r. - 215 tys. zł (1,21%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 148 tys. zł (1,97%).

¹²¹ Łącznie wynagrodzenia powiększone o składki ZUS pracodawcy i świadczenia na rzecz pracowników wyniosły 30 292 tys. zł (66,84%).

¹²² Łącznie w badanym okresie koszt amortyzacji wyniósł 3 889 tys. zł (8,48%). W podziale na lata: 2021 r. - 154 tys. zł (1,78%); 2022 r. - 178 tys. zł (1,51%); 2023 r. - 1 719 tys. zł (9,63%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 1 838 tys. zł (24,44%).

¹²³ W podziale na lata koszt wynagrodzeń osobowych wyniósł: 2021 r. - 4 947 tys. zł (56,05%); 2022 r. - 5 608 tys. zł (53,20%); 2023 r. - 7 778 tys. zł (42,31%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 2 544 tys. zł (33,62%).

¹²⁴ W podziale na lata koszt zakupu usług pozostałych wyniósł: 2021 r. - 1 075 tys. zł (12,35%); 2022 r. - 1 339 tys. zł (12,71%); 2023 r. - 2 830 tys. zł (15,39%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 583 tys. zł (7,71%).

¹²⁵ W podziale na lata koszt zużycia materiałów, w tym paliw wyniósł: 2021 r. - 191 tys. zł (2,19%); 2022 r. - 459 tys. zł (4,35%); 2023 r. - 902 tys. zł (4,91%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 164 tys. zł (2,17%).

znaczny spadek. Każdego roku wzrastał natomiast udział energii¹²⁶ w ogólnej kwocie kosztów Teatru.

(akta kontroli str. 718)

W latach 2021 – 2024 (do 18 maja) odbyły się cztery zagraniczne podróże służbowe (po dwie w 2021 r. i 2023 r.). Delegacje dotyczyły: przeglądu dekoracji w niemieckiej miejscowości Schwedt, oraz uzgodnienia warunków wypożyczenia z Lwowa, przywozu oraz odwozu plakatów na wystawę zorganizowaną z okazji otwarcia budynku Teatru po modernizacji i rozbudowaniu. Spośród 77 służbowych delegacji krajowych, 25 delegacji odbył Dyrektor Teatru, co stanowi 32,47% delegacji krajowych. Celem wszystkich krajowych delegacji Dyrektora były rozmowy repertuarowe.

(akta kontroli str. 129, 396-406, 502)

4.4 W badanym okresie Teatr otrzymał jedną dotację celową (w 2021 r.) w wysokości 100 tys. zł z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Widowisko multimedialne: Bałuka, człowiek z W-3 oraz rozmowa nt. życia Edmunda Bałuki i książki o Jego działalności: Bałuka jestem”.¹²⁷ Sprawozdanie z realizacji zadania złożono w terminie określonym w umowie dotacyjnej.

Dotację wykorzystano w wysokości 85 tys. zł. Zwrot nie był wymagany, ponieważ organizator przekazał środki finansowe 22 grudnia 2021 r. w wysokości realnie poniesionych wydatków (85 tys. zł).

(akta kontroli str. 572-583)

W latach 2021-2024 (do 31 marca) organizator zwiększył dotację podmiotową Teatru osiem razy¹²⁸ na łączną kwotę 2 176,5 tys. zł:

- 14 grudnia 2021 r. kwota 30 tys. zł na zadania statutowe;
- 22 grudnia 2021 r. kwota 6,5 tys. zł na zadania statutowe;
- 31 maja 2022 r. kwota 400 tys. zł na inaugurację;
- 5 października 2022 r. kwota 600 tys. zł na inaugurację;
- 29 grudnia 2022 r. kwota 50 tys. zł i 30 tys. zł na zadania statutowe;
- 4 lipca 2023 r. kwota 1 000 tys. zł na inaugurację;
- 29 listopada 2023 r. kwota 60 tys. zł na zadania statutowe.

Trzy zwiększenia dotacji podmiotowej z przeznaczeniem na sfinansowanie rozpoczęcia przygotowań do inauguracji działalności Teatru po zakończeniu realizacji inwestycji związanych z rozbudową i modernizacją Teatru nastąpiły na wniosek Instytucji¹²⁹.

(akta kontroli str. 584-601)

W badanym okresie Teatr składał do organizatora roczne sprawozdania finansowe z rozliczenia otrzymanej dotacji podmiotowej oraz informacje z wykorzystania dotacji celowych otrzymanych z budżetu województwa zachodniopomorskiego. Złożone do organizatora roczne sprawozdania finansowe z realizacji planu finansowego za rok 2021 były zgodne ze złożonymi sprawozdaniami do GUS F-02/dk¹³⁰ oraz Rachunkiem Zysków i Strat¹³¹.

Dane zawarte w rocznych sprawozdaniach finansowych złożonych do organizatora z realizacji planu finansowego za lata 2022-2023 różniły się od danych zawartych

¹²⁶ W podziale na lata koszt energii wyniósł: 2021 r. - 100 tys. zł (1,15%); 2022 r. - 131 tys. zł (1,24%); 2023 r. - 589 tys. zł (3,21%) oraz za pierwszy kwartał 2024 r. - 290 tys. (3,83%).

¹²⁷ Umowa nr WKNiDN-I.TP/3/2021 z 10 grudnia 2021 r.

¹²⁸ Dwa razy w 2021 r. i 2023 r. oraz cztery razy w 2022 r.

¹²⁹ W 2022 r. Teatr złożył dwa wnioski o zwiększenie dotacji ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego: 10 maja 2022 r. na kwotę 400 tys. zł oraz 30 sierpnia 2022 r. na kwotę 600 tys. zł. W 2023 r. złożono jeden wniosek, 7 czerwca 2023 r. na kwotę 1 000 tys. zł. organizator zwiększył dotację o wnioskowaną kwotę we wszystkich przypadkach.

¹³⁰ Sprawozdanie F-02/dk - roczne sprawozdanie o finansach instytucji kultury; dalej F-02/dk.

¹³¹ Dalej: RZi.S

w złożonych sprawozdaniach do GUS F-02/dk oraz w Rachunku Zysków i Strat, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 716)

Częścią składową informacji o przebiegu planu finansowego za rok kalendarzowy w badanym okresie było sprawozdanie merytoryczne, w którym Teatr m.in. informował organizatora o stopniu wykorzystania dotacji podmiotowej w danym roku, ilości spektakli, w tym premier, liczby widzów, liczby sprzedanych biletów oraz zamieszczał krótki opis każdego spektaklu. Teatr składał również informację z wykorzystania dotacji celowych otrzymanych z budżetu województwa zachodniopomorskiego. organizator nie kwestionował wykorzystania przyznanych dotacji podmiotowych ani dotacji celowych w badanym okresie.

(akta kontroli str. 670-714)

4.5 Teatr nie posiadał wewnętrznych uregulowań dotyczących pozyskiwania sponsorów. W badanym okresie, w Regulaminie organizacyjnym Instytucji, nie było wyodrębnionej komórki organizacyjnej dedykowanej pozyskiwaniu sponsorów, nie było też zatrudnionego pracownika na stanowisku samodzielnym, którego zakres obowiązków obejmowałby ten obszar.

W okresie objętym kontrolą zawarto trzy umowy sponsorskie¹³², jedną umowę darowizny¹³³, porozumienie ws. wzajemnych świadczeń¹³⁴ oraz umowę o współpracę¹³⁵.

(akta kontroli str. 130-131, 179, 189, 196)

4.6 Zgodnie ze sprawozdaniami stan należności w Teatrze wynosił według stanu na: 31 grudnia 2021 r. – 3 175 tys. zł, w tym: 15 tys. zł należności wymagalnych; 31 grudnia 2022 r. – 5 768 tys. zł, bez należności wymagalnych; 31 grudnia 2023 r. – 227 tys. zł, bez należności wymagalnych; 31 marca 2024 r. – 290 tys. zł, w tym: 3 tys. zł należności wymagalnych.

Należności wymagalne z 2021 r. uregulowano 3 stycznia 2022 r., w stosunku do należności wymagalnych z 2023 r. – według informacji z 24 kwietnia 2024 r. - Kancelaria Radcy Prawnego przygotowywała pozew w celu skierowania sprawy do sądu.

(akta kontroli str. 372, 373, 374, 376-394, 727, 731)

Teatr w latach 2021 – 2023 nie udzielał ulg w spłacie należności (umorzeń, odroczeń, rozłożeń na raty). W 2024 r. udzielił odroczenia płatności Teatrowi Muzycznemu „ADRIA”¹³⁶.

(akta kontroli str. 370, 372)

Obowiązująca w Teatrze od 2012 r. Instrukcja gospodarki kasowej Teatru Polskiego w Szczecinie¹³⁷ zawierała zapis o nieprzekraczaniu w płatnościach gotówkowych równowartości 15 tys. euro, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 604-611)

¹³² W 2022 r.: umowa z Gezet Sp. z o. o. zawarta na czas nieokreślony dot. przekazania do użytku przez Teatr samochodu marki Opel Movano; roczny koszt świadczeń 50 tys. zł netto; umowa z Żabką Polska Sp. z o. o., jednorazowa wpłata na koncert jubileuszowy Krzysztofa Materny; wartość umowy: 75 tys. zł netto; umowa z BP2 Sp. z o. o. jednorazowa wpłata na koncert jubileuszowy Krzysztofa Materny; wartość umowy: 50 tys. zł netto.

¹³³ W 2023 r. jednorazowa darowizna od osoby fizycznej pozyskana przez Dyrektora.

¹³⁴ W 2023 r. z Unity Line Limited zawarte na okres do 30 czerwca 2024 r.; wartość świadczeń 4 tys. zł netto, pozyskane przez Dyrektora..

¹³⁵ W 2024 r. z Morskim Centrum Nauki zawarte na okres do 31 grudnia 2024 r.; wartość świadczeń 15 tys. zł brutto, pozyskana przez Dyrektora..

¹³⁶ Przedstawiono pismo Kancelarii Rady Prawnego o stanie sprawy z 24 kwietnia 2024 r., informujące o przygotowaniu pozwu w celu skierowania sprawy do sądu.

¹³⁷ Wprowadzona Zarządzeniem Nr 11/0210/2012 Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Teatru Polskiego w Szczecinie z 24 października 2012 r., Rozdział IV Gospodarka kasowa § 6 pkt. 6.

4.7 Sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji¹³⁸ według stanu na koniec IV kwartału 2023 r. i I kwartału 2024 r. wykazywały zerowe wartości zobowiązań wymagalnych.

Zobowiązania Teatru ogółem na 31 grudnia 2021 r. wyniosły 99 tys. zł¹³⁹; na 31 grudnia 2022 r. - 170 tys. zł¹⁴⁰ i na 31 grudnia 2023 r. - 228 tys. zł¹⁴¹.

(akta kontroli str. 375, 373, 379-380, 393-394, 395)

Według przedłożonych sald kont księgowych 751-40¹⁴² i 751-20¹⁴³ za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 marca 2024 r. Teatr naliczył i zapłacił odsetki za zwłokę, na łączną kwotę 4,3 tys. zł, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 717)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Organizator określił nieprzekraczalny termin złożenia sprawozdania z wykorzystania dotacji podmiotowej za 2022 r. do 31 stycznia 2023 r. Sprawozdanie złożono z 13-dniowym opóźnieniem, tj. 13 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 669, 688-689, 696)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *Opóźnienie w złożeniu sprawozdania zostało spowodowane błędem ludzkim.*

(akta kontroli str. 726-728, 729-731a)

2. Złożone 25 kwietnia 2024 r. przez Teatr do GUS kwartalne sprawozdanie o finansach instytucji kultury F-01/dk wykazywało błędne dane. W złożonym sprawozdaniu wykazano [...] zł, a zgodnie z ewidencją księgową Teatr powinien wykazać ujemny wynik finansowy w wysokości [...] zł. Zaniżono wysokość naliczonej amortyzacji o kwotę [...] zł.

(akta kontroli str. 503, 630, 718)

Zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹⁴⁴ jeżeli badanie statystyczne jest prowadzone na zasadzie obowiązku, respondenci są obowiązani do udzielenia i przekazania prowadzącemu badanie pełnych, zgodnych ze stanem faktycznym, rzetelnych i wyczerpujących danych, zgodnie ze szczegółowym zakresem, w formie, postaci i terminach określonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej.

Dyrektor wyjaśnił: *Różnica w sprawozdaniu F-01/dk a informacją o dochodach, kosztach i wyniku finansowym wynika z przebiegu sprawozdania po wysłaniu sprawozdania do Urzędu Statystycznego.*

(akta kontroli str. 1554, 1555)

3. W sprawozdaniach z przebiegu wykonania planu finansowego wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 i 2023 przedstawiono nierzetelne dane, tj. niezgodne z ewidencją księgową.

¹³⁸ Dalej: Sprawozdanie Rb-Z

¹³⁹ Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 68 tys. zł; zobowiązania publiczno-prawne (PFRON) 9 tys. zł; pozostałe 22 tys. zł, w tym: tantiemy ZAiKS 21 tys. zł.

¹⁴⁰ Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 89 tys. zł; zobowiązania publiczno-prawne (PFRON) 11 tys. zł; pozostałe 70 tys. zł, w tym: zabezpieczenie należytego wykonania umowy ENEA 25 tys. zł, VADIUM 35 tys. zł, tantiemy ZAiKS 10 tys. zł.

¹⁴¹ Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 75 tys. zł; zobowiązania publiczno-prawne (PFRON) 12 tys. zł; pozostałe 141 tys. zł, w tym: zabezpieczenie należytego wykonania umowy ENEA 68 tys. zł, VADIUM 17 tys. zł, tantiemy ZAiKS 55 tys. zł.

¹⁴² Koszty finansowe/Naliczone i zapłacone odsetki od zobowiązań budżetowych (NKUP).

¹⁴³ Koszty finansowe/Zapłacone odsetki zwłoki z tytułu nieterminowej zapłaty zobowiązań.

¹⁴⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 773.

Wynik finansowy wykazany w sprawozdaniu rocznym do organizatora za rok 2022 był niższy o kwotę [...] zł od wyniku finansowego przedstawionego do GUS w sprawozdaniu F-02/dk i Rachunku Zysków i Strat.

(akta kontroli str. 716)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *Różnica między sprawozdaniami (...) wynika z przebiegowań poniesionych kosztów sztuk na rok 2023 na rozliczenie przyszłych okresów w związku z brakiem w 2023 r. współmierności kosztów i przychodów. W 2022 r. zmiana została dokonana w trakcie sporządzania sprawozdania finansowego i badania biegłego. Zmiana została opisana w informacji dodatkowej do bilansu i wyjaśniona ustnie u organizatora po złożeniu sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego.*

(akta kontroli str. 726-728, 729-731a)

Wynik finansowy wykazany w sprawozdaniu rocznym do organizatora za rok 2023 był niższy o kwotę [...] zł od wyniku finansowego przedstawionego do GUS w sprawozdaniu F-02/dk i Rachunku Zysków i Strat.

(akta kontroli str. 716)

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *W trakcie sporządzania sprawozdania finansowego dokonano zmian na kontach co spowodowało niezgodności między sprawozdaniem do Zachodniopomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie a sprawozdaniem finansowym.*

(akta kontroli str. 726-728, 729-731a)

4. Obowiązująca w Teatrze od 2012 r. Instrukcja gospodarki kasowej Teatru zawierała zapis o nieprzekraczaniu w płatnościach gotówkowych równowartości 15 000 euro, co narażało Teatr na ponoszenie strat związanych z art. 15d ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych¹⁴⁵, na podstawie którego podatnicy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą dokonujący transakcji gotówkowych przekraczających wartość 15 tys. zł¹⁴⁶, nie zaliczają do kosztów uzyskania przychodów kosztu w części przekroczenia.

(akta kontroli str. 604-611, 1541-1549)

Dyrektor wyjaśnił: *Mamy tu do czynienia z błędem ludzkim w instrukcji powinna być mowa o polskich złotych a nie euro.*

(akta kontroli str. 396-406, 486-489)

Zapis w Instrukcji kasowej został poprawiony w trakcie kontroli NIK zarządzeniem nr 12/0210/2024 z 20 sierpnia 2024 r. Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Teatru Polskiego w Szczecinie.

(akta kontroli str. 1541-1549)

5. Teatr za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 marca 2024 r. naliczył i zapłacił odsetki za zwłokę, na łączną kwotę 4 270,79 zł z tytułu nieopłacenia w terminie składek na ubezpieczenie społeczne, podatku od nieruchomości, zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz nieopłacenie w terminie zobowiązań wynikających z zaciągniętych zobowiązań z tyt. zakupu towarów i usług, czym naruszył art. 44 pkt 3 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Obroty konta 751-20 Koszty finansowe/Zapłacone odsetki zwłoki z tytułu nieterminowej zapłaty zobowiązań za lata 2021-2023 oraz I kwartał 2024 r. wyniosły 709,84 zł a konta 751-40 Koszty finansowe/Naliczone i zapłacone odsetki od zobowiązań budżetowych (NKUP) 3 506,95 zł.

(akta kontroli str. 717)

¹⁴⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1222.

¹⁴⁶ Art. 19 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Zastępca Dyrektora wyjaśniła: *Odsetki z tytułu nieterminowej zapłaty zobowiązań oraz odsetek od zobowiązań budżetowych wynikały z powodu braku płynności finansowej.*

(akta kontroli str. 726-728, 729-731a)

OCENA CZĄSTKOWA

Teatr podejmował skuteczne działania zmierzające do pozyskania wsparcia ze źródeł zewnętrznych. Dodatkowe środki finansowe pozyskiwał od organizatora, głównie w formie zwiększonej dotacji podmiotowej oraz dotacji celowej, które zostały w całości wykorzystane i rozliczone. W okresie objętym kontrolą uaktualniono Instrukcję Kasową, w której dostosowano do obowiązujących przepisów zapis dotyczący wysokości możliwych wpłat/wypłat gotówkowych na rzecz innego przedsiębiorcy. Dopuszczono do powstania zobowiązań wymagalnych, a niektóre z przypadków nieterminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań skutkowały koniecznością zapłaty odsetek z tytułu nieterminowych płatności w łącznej kwocie 4,3 tys. zł. Wystąpiły przypadki złożenia do organizatora oraz GUS nierzetelnych sprawozdań.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Niepowierzenie głównej księgowej obowiązków wykraczających poza zakres kompetencji głównego księgowego określony w ustawie o finansach publicznych.
2. Podjęcie działań w celu zapewnienia rzetelnej informacji sprawozdawczej o liczbie zrealizowanych wydarzeń, sprzedanych biletów i wpływach z tytułu sprzedaży.
3. Publikowanie w BIP informacji o naborach na wolne stanowiska pracy w Teatrze.
4. Podejmowanie przez Dyrektora działalności artystycznej w Teatrze po uzyskaniu akceptacji członka Zarządu Województwa.
5. Ustalenie wartości nabytych autorskich praw majątkowych oraz licencji, ujęcie ich w ewidencji wartości niematerialnych i prawnych oraz inwentaryzowanie.
6. Formułowanie w treści umów zawieranych z wykonawcami w ramach udzielanych zamówień publicznych: prawidłowego opisu przedmiotu zamówienia, łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, kar za zwłokę ze strony wykonawcy zamiast za opóźnienie oraz precyzyjnych i jednoznacznych postanowień dotyczących zmiany wysokości ceny.
7. Zamieszczanie w ogłoszeniach o wykonaniu umowy w BZP prawidłowych kwot wypłaconych wykonawcom.
8. Zwiększenie nadzoru nad terminowością oraz rzetelnością przekazywanych do organizatora sprawozdań.
9. Zwiększenie nadzoru nad rzetelnością przekazywanych sprawozdań do GUS.
10. Podjęcie działań mających na celu niedopuszczenie do nieterminowego regulowania zobowiązań.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 16 września 2024 r.

Kontrolerzy:
Aleksandra Młynek
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
p.o. Dyrektor
dr Marcin Stefaniak

.....
podpis

.....
podpis

Aneta Arczewska
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Izabela Kirysiuk
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Wystąpienie pokontrolne podpisane elektronicznie

[...]* - Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie wyłączyła z publikacji fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r., o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) i art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1799), w związku z objęciem tych fragmentów tajemnicą statystyczną.